

TIEMERKINNÄT

TIE - JA VESIRAKENNUSHALLITUS

TVH 741906

HELSINKI 1982

08

71E

82 0586

TIEMERKINNÄT

TIE- JA VESIRAKENNUSHALLITUS

HELSINKI 1982

ISBN 951-46-5499-4

Tie- ja vesirakennushallitus on hyväksynyt jäljempänä annetut tiemerlintöjä koskevat ohjeet 7.5.1982. Samalla TVH on kumonnut ajoratamerkinnöistä 29.4.1974 annetut ohjeet nro TVH 742366 sekä niitä täydentävät kirjeet nro Kl-72/14.3.1978 sekä nro Kl-74/24.4.1979.

Tiemerkinnät on tieliikenneasetuksen 57 §:n mukaan muutettava näiden ohjeiden mukaisiksi vuoden 1983 loppuun mennessä.

	LIIKENTEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
0. YLEISTÄ	1
1. TIEN PITUUSSUUNTAISET MERKINNÄT	2
1.1 Keskiviiva	2
1.2 Ajokaistaviiva	3
1.3 Sulkuviiva	4
1.4 Ajoradan reunaviiva	6
2. MUUT TIEMERKINNÄT	9
2.1 Suojatie ja pyörätien jatke	9
2.2 Pysäytysviiva	10
2.3 Sulkualue	10
2.4 Ajokaistanuolet	11
2.5 Ajokaistan päättymisnuoli	12
2.6 Pysäköintipaikka	13
2.7 Linja-auton tai raitiovaunun pysäkki	13
2.8 Kääntymismerkinnät	14
2.9 Jalankulku- ja pyöräliikenteen reittiä osoittavat tunnuks	15
2.10 Jalankulku- ja pyöräliikenteen kulkusuuntaa osoittava nuoli	16
2.11 Väistämisvelvollisuutta osoittava ennakkomerkintä	16
2.12 Pakollista pysäyttämistä osoittava STOP-merkintä	17
2.13 Pysäköintipaikkaa osoittava P-merkintä	17
2.14 Invalidin ajoneuville tarkoitettun pysäköinti- paikan yhteydessä käytettävä merkintä	17
2.15 Linja-autokaistan BUS-merkintä	18
3. TIEMERKINTÖJEN MITOITTAMINEN	19
3.1 Mitoitusnopeus	19
3.2 Pysähtymismatka ja kohtaamisnäkemä	19

Taulukot

Kuvat

	LIIKENTEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

0. YLEISTÄ

Tiemerkinnöillä tarkoitetaan maalaamalla tai muilla menetelmillä tienpintaan tehtyjä merkintöjä, joita käytetään joko yksin tai yhdessä liikennemerkkien kanssa liikenteen ohjaamiseen taikka varoittamiseen (TLA 31 §).

Jäljempänä esitetyt ohjeet koskevat tiemerkintöjen mitoittamista ja käyttöä yleisillä teillä. Tieliikenneasetuksen 55 §:n ja liikenteen ohjauslaitteita koskevan liikenneministeriön päätöksen 5 §:n nojalla tulee ohjeita tiemerkintöjen värejä, rakennetta ja mitoittamista koskevilta osilta noudattaa myös muilla tieliikennelain 2 §:n mukaisilla teillä.

Tiemerkintöjä käytetään vain päällystetyillä teillä milloin se ajoradan pinnan kunnon ja leveyden huomioon ottaen on mahdollista. Tiemerkintöjen ja liikennemerkkien tulee aina olla sopusoinnussa keskenään.

Tiemerkintöihin saa käyttää ainoastaan TVH:n hyväksymiä tiemerkintämateriaaleja.

Tiemerkinnät jaetaan tien pituussuuntaisiin merkintöihin ja muihin tiemerkintöihin (TLA 31 §). Kuvissa 1, 2 ja 3 sekä taulukoissa 1, 2 ja 3 on esitetty kaikki käytettävät tiemerkinnät. Ohjeista poikkeavia tiemerkintöjä saa käyttää ainoastaan TVH:n suostuksella.

	LIIKENTEEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

1. TIEN PITUUSSUUNTAISET MERKINNÄT

1.1 Keskiviiva

Keskiviiva erottaa kaksisuuntaisen liikenteen käyttöön tarkoitettulla ajoradalla vastakkaiset liikennesuunnat toisistaan (kuvat 1, 4-8 ja 10).

Keskiviiva on valkoinen, 10 cm levyinen katkoviiva, jonka viivajako on taajamissa yleensä 2 m viivaa ja 4 m väliä sekä taajamien ulkopuolella vastaavasti 4 m viivaa ja 8 m väliä. Yli 3 km:n mittaisilla, korkeintaan 60 km/h -nopeusrajoituksen alaisilla tieosuuksilla voidaan myös taajaman ulkopuolella kuitenkin käyttää viivajakoa 2 m viivaa ja 4 m väliä.

Keskiviiva merkitään kaksisuuntaiselle liikenteelle tarkoitettulle yksiajorataiselle tielle yleensä aina kun tien ajokelpoisen osan leveys on vähintään 6,0 metriä. Keskiviiva voidaan merkitä, kun se liikenneturvallisuussyistä on katsottava tarpeelliseksi, tielle, jonka ajokelpoisen osan leveys on vähintään 5,5 metriä. Milloin tien ajokelpoisen osan leveys on alle 5,5 metriä ei keskiviivaa merkitä.

Mikäli keskiviiva merkitään, on yleensä myös tarvittavat sulkuviivat merkittävät. Poikkeuksena ovat taajamien alueella sijaitsevat tiet, joilla rajoitettuun näkemään perustuvat sulkuviivat voidaan jättää merkitsemättä.

Keskiviivaa ei merkitä kaksisuuntaiselle liikenteelle tarkoitettulla yksiajorataisella tiellä sellaisiin tienkohtiin, joissa keskiviivan ylittämisen kieltäminen molemmissa suunnissa on tarpeellista, vaan tällöin keskiviiva korvataan kaksoissulkuviivalla. Kaksoissulkuviivan asemesta voidaan käyttää yhtä, ajoradan keskelle merkittävää sulkuviivaa kapeilla, hyvin mutkaisilla teillä, joilla nopeusrajoitus on enintään 60 km/h sekä lyhyissä kapeissa tienkohdissa, esimerkiksi kapealla sillalla.

	LIIKENTEEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	Kl-141 7.5.1982

Milloin pyörätiellä tai yhdistetyllä pyörätiellä ja jalkakäytävällä on tarpeen erottaa liikennesuunnat toisistaan, käytetään merkintänä valkoista, 10 cm levyistä keskiviivaa, jonka viivan ja välin suhde on 1:2 ja viivan pituus 0,5 - 1,0 metriä (kuva 17).

1.2 Ajokaistaviiva

Ajokaistaviiva erottaa samansuuntaiselle liikenteelle tarkoitettut ajokaistat toisistaan (kuvat 1, 5-10).

Ajokaistaviiva on valkoinen, 10 cm levyinen katkoviiva, jonka viivajako on mitoiltaan yleensä sama kuin keskiviivalla (vrt. kohta 1.1). Ryhmittymisalueella erotetaan risteyksestä eri suuntiin johtavat ajokaistat toisistaan kuitenkin ajokaistaviivalla, jonka viivajako on 2 m viivaa ja 2 m väliä (kuvat 6 ja 7).

Linja-auto- tai raitiovaunukaista erotetaan muusta ajoradasta 20 cm leveällä ajokaistaviivalla tai sulkuviivalla. Ajokaistaviivan viivajako on tällöin 2 m viivaa ja 2 m väliä. Merkintöjä käytetään myös silloin, kun kaistavaraus on voimassa vain osan vuorokaudesta.

Ajokaistaviiva korvataan taajaman ulkopuolella välittömästi ennen risteystä valkoisella sulkuviivalla, jonka pituus on yleensä vähintään 30 metriä (kuvat 7 ja 8). Taajamissa merkinnät voidaan tehdä lyhyempinä tai jättää pakottavissa tapauksissa (esimerkiksi peräkkäisten risteysten ollessa hyvin lähellä toisiaan) kokonaan merkitsemättä. Milloin ajokaistat on ryhmittymistä varten osoitettu ajoradan yläpuolelle sijoitetuilla ajokaistakohtaisilla liikennemerkeillä 412-415, on sulkuviiva kuitenkin aina merkittävä liikennemerkeistä lähtien (kuva 6).

	LIIKENTEE OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

1.3 Sulkuviiva

Sulkuviiva on keltainen tai valkoinen, 10 cm levyinen yhtenäinen ajokaistojen välillä oleva viiva. Sulkuviivan tulee olla keltainen kun se erottaa eri liikennesuunnat toisistaan ja valkoinen kun se erottaa samansuuntaista liikennettä palvelevia ajokaistoja (kuvat 1, 4-8 ja 10).

Sulkuviivaa käytetään, kun jäljempänä mainituin perustein on tarpeen kieltää ajokaistan vaihtaminen tai keskiviivan ylittäminen. Sulkuviiva merkitään keltaisena keskiviivan sille puolelle, mistä keskiviivan ylittäminen on tarpeen kieltää. Sulkuviivan ja keskiviivan väli on 10 cm. Milloin keskiviivan ylittäminen kielletään molemmilta puolilta, merkitään keskiviivan asemesta kaksoissulkuviiva tai yksi sulkuviiva. Kaksoissulkuviivan viivojen väli on 10 cm (kuvat 1, 4, 5 ja 8).

Sulkuviivat merkitään taajaman ulkopuolella olevalle tielle yleensä aina, kun tien ajokelpoisen osan leveys on vähintään 6,0 metriä. Sulkuviivat voidaan merkitä, kun se liikenneturvallisuussyistä on katsottava tarpeelliseksi tielle, jonka ajokelpoisen osan leveys on vähintään 5,5 metriä. Milloin tien ajokelpoisen osan leveys on alle 5,5 metriä, ei sulkuviivoja merkitä.

Rajoitetusta näkemästä johtuvat sulkuviivat merkitään kieltämään ajoradan keskiviivan ylittämistä sellaisissa tienkohdissa, joissa vapaa näkemä on kaarteiden tai kuperan taitteen johdosta pienempi kuin tielle määritetty kohtaamisnäkemä. Kohtaamisnäkemän määrittämisperusteet on esitetty kohdassa 3. Sulkuviivojen alku- ja loppupisteiden paikkojen määrittämiseksi on maastossa suoritettava näkemämittaukset, joilla selvitetään tien näkemäolosuhteet. Silmäpisteen ja kohtaavan ajoneuvon korkeutena ajoradan pinnasta käytetään 1,1 metriä ja etäisyytenä ajoradan oikeasta reunasta 1,5 metriä. Näkemämittaukset suoritetaan molempiin suuntiin erikseen.

	LIIKENTEEN OHJAUS		C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT		KL-141 7.5.1982

Tutkittavasta tiestä piirretään näkemämittauspöytäkirjojen avulla molempien suuntien näkemäkäyrät mittakaavassa 1:2000 tai 1:5000 (kuva 13). Vaaka-akselina on tien oikaistu keskiviiva ja pystyakselina näkemäpituus. Molemmat akselit piirretään samaan mittakaavaan. Havainnollisuuden vuoksi esitetään samassa kuvassa näkemät tien molemmissa ajosuunnissa, jolloin näkemäkäyrä piirretään ajosuunnassa katsottuna oikealle puolelle vaaka-akselia.

Sulkuviivojen paikan määrittämiseksi kuvaan piirretään kohtaamisnäkemää osoittava vaakasuora viiva. Sulkuviivan päätepisteet määritetään kuvan 13 osoittamalla tavalla. Niihin kohtiin, joissa näkemäkäyrän arvot ovat pienempiä kuin kohtaamisnäkemä, on sulkuviiva merkittävä.

Eräissä tapauksissa sisäkaarteessa oleva este edellyttäisi sulkuviivan merkitsemistä ainoastaan yhdelle suunnalle kuvan 14 mukaisesti sen vuoksi, että sisäkaarten puoleista ajokaistaa pitkin mitattu näkemä on lyhyempi kuin kohtaamisnäkemä ja ulkokaarten puoleista ajokaistaa pitkin mitattu näkemä on pitempi kuin kohtaamisnäkemä. Tällaisissa tapauksissa sulkuviiva merkitään myös vastakkaiselle suunnalle kuvan 14 mukaisesti.

Sulkuviivaan on jätettävä aukko sellaisessa kohdassa, jossa risteyksen vuoksi ei keskiviivan ylittämistä ole syytä kieltää (kuva 4).

Sulkuviivan teoreettisen pituuden ollessa pienempi kuin 20 m jätetään sulkuviiva merkitsemättä. Sulkuviivan teoreettisen pituuden ollessa 20-50 m merkitään sulkuviiva 50 m:n pituisena siten, että se loppuu siihen kohtaan, josta alkaen vapaa näkemä on suurempi kuin kohtaamisnäkemä. Keskiviivan samalla puolella olevat kaksi peräkkäistä sulkuviivaa yhdistetään yhdeksi sulkuviivaksi mikäli näiden teoreettinen väli on 60 km/h -rajoitusalueella alle 50 metriä, 80 km/h -rajoitusalueella alle 100 metriä ja 100 km/h -rajoitusalueella alle 150 metriä.

	LIIKENTEEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

Välittömästi ennen risteystä merkittävillä sulkuviivoilla kielletään ajokaistan vaihtaminen tai keskiviivan ylittäminen.

Taajamien ulkopuolella keskiviivan ylittäminen ennen risteystä tulee jäljempänä mainituissa tapauksissa tiemerkinnoin kieltää keltaisella sulkuviivalla, joka merkitään vähintään pysähtymismatkan etäisyydelle risteyksestä. Kanavoiduissa risteyksissä pysähtymismatka mitataan liikennekorokkeen päästä, tai mikäli kanavointi on tehty sulkualuein, siirtymäosan alkupisteestä (kuvat 4, 6-8). Merkinnot tulee tehdä kaikkiin risteysksiin, jotka on merkitty jollakin seuraavista liikennemerkeistä: 161 (tienristeys), 162-164 (sivutien risteys), 611 ja 612 (suunnistustaulu), 613 ja 614 (kiertotien suunnistustaulu) sekä mikä tahansa merkeistä 711-751, jota on lisäksi 811 (kohde risteävällä tiellä) varustettuna käytetty ennen risteystä ennako-opastusmerkkinä. Sellaisiin risteysksiin, joissa jotakin edellä mainituista liikennemerkeistä ei ole käytetty, ei sulkuviivaa yleensä merkitä.

Taajamien alueella voidaan ennen risteystä keskiviivan ylittämisen kieltävät sulkuviivat merkitä pysähtymismatkaa lyhyempinä tai jättää pakottavissa tapauksissa (esimerkiksi peräkkäisten risteysten ollessa hyvin lähellä toisiaan) kokonaan merkitsemättä.

Puolipuomein varustetuissa rautatien tasoristeyksissä tulee erityisesti käyttää sulkuviivaa tai kaksoissulkuviivaa ajoradan keskiviivan asemesta erottamaan tasoristeuksen molemmiin puoliin eri liikennesuunnat toisistaan. Merkinnoton pituus on vähintään 50 m.

1.4 Ajoradan reunaviiva

Ajoradan reunaviiva on yhtenäinen valkoinen viiva, joka osoittaa ajoradan reunaa (kuvat 1, 4-10).

	LIIKENTEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

Ajoradan reunaviivan leveys on 10 cm, moottori- ja moottoriliikenteillä kuitenkin 20 cm (kuvat 9 ja 10). Erityisistä syistä, esimerkiksi lentokoneiden varalaskupaikoilla, voidaan käyttää edellä mainittua leveämpää reunaviivaa.

Reunaviivat merkitään taajaman ulkopuolella olevalle kaksisuuntaiselle liikenteelle tarkoitettulle tielle yleensä aina, kun ajoradan leveydeksi tulisi vähintään 6,0 metriä. Reunaviivat voidaan merkitä, kun se liikenneturvallisuussyistä on katsottava tarpeelliseksi, tielle, jonka ajoradan leveydeksi tulisi vähintään 5,5 metriä. Reunaviivoja ei merkitä, milloin ajoradan leveydeksi tulisi alle 5,5 metriä eikä muulloinkaan, milloin tien päällysteen reunan epätasaisuuden tms. syyn johdosta merkintätyön tekninen toteuttaminen muodostuu kohtuuttoman vaikeaksi.

Milloin reunaviivat merkitään kaksisuuntaiselle liikenteelle tarkoitettulle tielle, on myös keskiviiva aina merkittävä. Poikkeuksen muodostavat lyhyet, kapeat tienkohdat, joiden molemmissa päissä etuajo-oikeussuhteet on osoitettu liikennemerkeillä 221 ja 222. Tällaisiin tienkohtiin merkitään reunaviivat mutta ei keskiviivaa.

Reunaviivat voidaan jättää merkitsemättä taajamien yleisillä teillä, kun niillä on jalankulku- ja pyöräliikenne erotettu tien suunnassa joko reunakivellä tahi kokonaan omalle väylälleen ja tiellä on lisäksi tievalaistus.

Yleisten teiden sekä liikenteelliseltä merkitykseltään niihin verrattavien muiden teiden risteysten kohdalla merkitään pääsuunnan reunaviivan jatke risteyksen kohdalla reunaviivan levyisellä valkoisella katkoviivalla, jonka viivajako on 2 m viivaa ja 2 m väliä. Tällaisella katkoviivalla merkitään reunaviivan jatke myös välittömästi ajoradan ulkopuolella olevien linja-autopysäkkien tai vastaavien kohdalla (kuvat 1, 2, 4, 6-9).

	LIIKENTEE OHJAUS		C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT		K1-141 7.5.1982

Välittömästi ajoradan vieressä sen kanssa samassa tasossa sijaitseva, liikennemerkillä 421, 422, 423, 424 tai 425 jalankulku- ja/ tai pyöräliikenteen käyttöön osoitettu tienosa erotetaan ajoradasta valkoisella, 20 cm levyisellä reunaviivalla. Määräystä osoittava liikennemerkki on tällöin aina sijoitettava asianomaisen tienosan yläpuolelle.

	LIIKENTEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	Kl-141 7.5.1982

2. MUUT TIEMERKINNÄT

2.1 Suojatie ja pyörätien jatke

Suojatie osoittaa tien osaa, joka on tarkoitettu jalankulkijoiden käytettäväksi ajoradan, pyörätien tai raitiovaunukaistan ylittämiseen.

Suojatie merkitään valkoisella ajokaistan pituussuuntaisella seeprajuovituksella, jonka juovien väli ja leveys on 50 cm. Suojatie merkitään yleensä siihen liittyvän jalkakäytävän levyiseksi. Suojatien leveyden (juovien pituus) tulee kuitenkin aina olla vähintään 2,5 metriä (kuvat 1, 8 ja 23).

Pyörätien jatke osoittaa tien osaa, joka on tarkoitettu pyöräilijöiden käytettäväksi ajoradan tai raitiovaunukaistan ylittämiseen.

Pyörätien jatke merkitään kahdella vähintään 1 metrin etäisyydellä toisistaan olevalla valkoisella katkoviivalla, jossa viivan leveys, pituus ja väli ovat 50 cm. Pyörätien jatkeen leveys on normaalisti 1,5 metriä (kuvat 1 ja 23).

Milloin suojatie ja pyörätien jatke sijaitsevat rinnakkain, jätetään pyörätien jatkeen suojatien puoleinen katkoviiva merkitsemättä. Rinnakkaisen pyörätien ja jalkakäytävän jatke voidaan kuitenkin merkitä myös koko leveydeltään suojatieksi ellei pyörätien jatkeen merkitseminen ole tarpeen pyöräliikenteen opastamiseksi. Yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän jatke merkitään aina koko leveydeltään suojatieksi (kuva 23).

	LIIKENTEEN OHJAUS		C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT		Kl-141 7.5.1982

2.2 Pysäytysviiva

Pysäytysviiva osoittaa paikan, jota ennen ajoneuvo on liikenne-merkin tai liikennevalon mukaisesti pysäytettävä. Pysäytysviiva on yhtenäinen, 30 cm levyinen valkoinen viiva, joka on tiehen nähden poikkisuuntainen (kuvat 1, 6-8).

Liikennemerkkin 232 yhteydessä pysäytysviiva merkitään aina kun se päällysteen laadun huomioon ottaen on mahdollista. Rautatien tasoristeyksessä pysäytysviiva sijoitetaan liikennemerkkin 232 kohdalle ja muualla siten, että sen taakse pysähtyneestä ajoneuvosta on mahdollisimman hyvä näkemä risteävälle tielle. Milloin liikennevaloin ohjatussa risteyksessä ei ole suojatietä, merkitään pysäytysviiva pääopastimen kohdalle tai enintään 5 m ennen sitä (kuvat 6-8).

Sijoitettaessa pysäytysviiva ennen suojatietä, tulee pysäytysviivan ja suojatien välin olla vähintään 0,5 m.

2.3 Sulkualue

Sulkualue merkitään keltaisella erotettaessa vastakkaiset liikennesuunnat toisistaan, muutoin se merkitään valkoisella (kuva 1).

Sulkualue merkitään yhtenäisellä 10 cm levyisellä viivalla rajatulla yhdensuuntaisella viivoituksella, joka on 45° kulmassa ajosuuntaan nähden myötäinen (kuvat 6, 7, 9 ja 10). Moottori- ja moottoriliikenneteillä sulkualueen rajaviivan leveys on pääsuunnan puolella kuitenkin 20 cm (kuvat 9 ja 10).

Viivoituksen viivojen kohtisuora leveys on 25-150 cm ja väli 50-300 cm riippuen sulkualueen pituudesta. Sulkualueen mitoitus suoritetaan seuraavan taulukon mukaisesti.

	LIIKENTEE OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

Sulkualueen pituus	Viiva	Väli
> 30 m	150 cm	300 cm
20 - 30 "	100 "	200 "
10 - 20 "	50 "	100 "
< 10 "	25 "	50 "

Sulkualueen leveyden tulee olla vähintään 50 cm.

2.4 Ajokaistanuolet

Valkoisella ajokaistanuolella voidaan ryhmittymistä varten osoittaa, mihin suuntaan tai suuntiin asianomaista ajokaistaa käyttävä saa risteyksestä poistua (TLA 40 §) (kuvat 2, 6-8 ja 11).

Milloin ryhmittyminen edellyttää poikkeamista TLL 11 §:n säännöksistä, tulee ajokaistanuolia käyttää ennen risteystä aina, milloin ajokaistat on ajoradan yläpuolisin opastusmerkein varattu eri liikennesuunnille eikä velvoittavia liikennemerkkejä 412-415 ole käytetty. Ajokaistanuolen sekä ajokaistan yläpuolisen opastusmerkin suuntanuolen tulee tällöin vastata toisiaan.

Ajokaistanuolia tulee käyttää muulloinkin ennen risteystä tehostamaan liikenteen ohjausta, milloin risteysjärjestelyjen tms. syyn johdosta kaistanvalinnassa saattaa syntyä epäselvyyttä.

Ajokaistanuolia käytetään vain sellaisilla ajokaistoilla, jotka on täysilevyisinä viety läpi risteyksen.

Ajokaistanuolia merkitään yleensä useita peräkkäin liikenteen ohjaamisen varmistamiseksi. Peräkkäisten nuolien väli on noin 5 kertaa nuolen pituus. Nuolien määrä riippuu liikennemäärästä sekä sen alueen pituudesta, jolla ryhmittymisen halutaan tapahtuvan. Ajokaistanuolien määrä on normaalisti 2-4 kpl.

	LIIKENTEE OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

Ajokaistanuolityypit on esitetty kuvassa 11. Nuolia ja niiden peilikuvia tulee yhdistellä tarpeen mukaan vastaamaan kulloinkin tarkoitettuja ajosuuntia.

Ajokaistanuolen pituus on 5 m nopeusrajoituksen ollessa korkeintaan 60 km/h ja 7,5 m, kun nopeusrajoitus on yli 60 km/h.

2.5 Ajokaistan päättymisnuoli

Valkoisella ajokaistan päättymisnuolella voidaan ilmoittaa ajokaistan päättymisestä sekä tehostaa päättymiskohdan havaittavuutta (kuvat 2, 5, 10 ja 12).

Ajokaistan päättymisnuolta käytetään, milloin ajokaista päättyy yllättäen tai sen päättymistä on tarpeen korostaa huonojen näkemäolosuhteiden, suurten nopeuksien tms. syyn johdosta.

Ajokaistan päättymisnuolta tulee aina käyttää ohituskaistan loppupäässä (kuva 5).

Milloin ajokaista päättyy tien poikkileikkauksen muuttuessa, esimerkiksi moottoritien päättymiskohdassa, voidaan ajokaistan päättymisnuolta käyttää tehostavana merkintänä (kuva 10).

Ajokaistan päättymisnuolia sijoitetaan nopeusrajoituksesta riippuen yleensä 2-4 kpl peräkkäin ennen ajokaistan päättymiskohtaa siten, että niiden välimatkat lyhenevät päättymiskohtaa lähestyttäessä seuraavan taulukon mukaisesti.

	LIIKENTEEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	KL-141 7.5.1982

Nopeusrajoitus	Peräkkäisten nuolten välimatka (m) ajokaistan päätä lähestyttäessä (4 nuolta)		
> 60 km/h	80 - 100	40 - 60	40
≤ 60 km/h	60 - 80	20 - 40	20

Ajokaistan päättymisnuolen mitoitus on esitetty kuvassa 12.

Yleisillä teillä käytetään ainoastaan kaarevaa ajokaistan päättymisnuolta.

2.6 Pysäköintipaikka

Pysäköintiruudut voidaan merkitä liikennemerkillä 521 osoitetulla erillisellä pysäköintialueella valkoisella, 10 cm levyisellä rajaviivalla. Osoitettaessa suunta, josta pysäköintiruutuun on ajettava tai sieltä poistuttava, jätetään rajaviiva tältä puolelta merkitsemättä (kuva 2).

Milloin jalankulkuliikenne on reunakivellä tahi kokonaan erotettu ajoneuvoliikenteestä, voidaan pysäköintialue erottaa ajoradan reunasta valkoisella, 10 cm levyisellä rajaviivalla. Tällaiselle pysäköintialueelle merkitään pysäköintiruudut ajoradan suuntaiseksi valkoisilla, 10 cm levyisillä, ajoradan poikkisuuntaisilla rajaviivoilla.

2.7 Linja-auton tai raitiovaunun pysäkki

Ajorataan välittömästi liittyvän linja-autopysäkkilevennyksen kohdalle merkitään ajoradan reunaviivan jatke kohdassa 1.4 mainitulla katkoviivalla. Pysäkkialueen reunamerkintä tehdään yleensä valkoisella, 10 cm levyisellä yhtenäisellä viivalla (kuvat 2, 4 ja 7). Milloin pysäkkiin liittyvä pysäyttämisaus poikkeaa

	LIIKENTEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	Kl-141 7.5.1982

TLA 19 §:ssä säädetystä, pysäkkimerkkiin liittyvästä rajoituksesta (12 metriä merkistä molempiin suuntiin), on pysäyttämisa rajoitus osoitettava keltaisella reunamerkinnällä, joka tehdään pysäkin mittaiselle matkalle valkoisen reunamerkinnän asemesta.

Linja-auton tai raitiovaunun pysäkin rajoittuessa reunakiveen tehdään reunakiven ylä- ja sivupintoihin pysäkkialueen pituuden osoittamiseksi keltainen reunamerkintä (kuva 2). Reunamerkintää ei kuitenkaan tarvita, milloin pysäkkialue ulottuu 12 metriä pysäkkimerkistä molempiin suuntiin.

2.8 Kääntymismerkinntät

Kääntymismerkintöjä käytetään yleensä vasempaan kääntyvän liikenteen ohjaamiseen kun risteävällä ajoradalla on vähintään kolme ajokaistaa tai milloin samaan suuntaan on vähintään kaksi vasempaan kääntyvää ajokaistaa. Kääntymismerkintöjä voidaan risteyksissä käyttää muulloinkin, kun poikkeuksellisten kaistajärjestelyjen, laajan liittymäalueen tms. syyn johdosta kääntyvän liikenteen ohjaamisen tehostaminen on katsottava tarpeelliseksi (kuvat 2, 6-8).

Kääntymismerkintöjä on käytettävä erityisesti sellaisissa risteyksissä, joissa liikenteen ohjausjärjestelyt edellyttävät risteuksen jättämistä TLL 12 §:n säännöksistä poikkeavasti.

Kääntymismerkinntät tehdään valkoisella, 10 cm levyisellä katkoviivalla, jossa viivan ja välin suhde on 1:1. Merkinntän ja välin pituuden tulee olla 1-2 metriä (kuvat 6-8).

	LIIKENTEEH OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

2.9 Jalankulku- ja pyöräliikenteen reittiä osoittavat tunnuks

Jalankulku- ja pyöräliikenteen reittiä osoittavia tunnuksia käytetään aina sellaisilla rinnakkaisilla jalkakäytävillä ja pyöräteillä, joilla jalankulku- ja pyöräliikenne on erotettu toisistaan liikennemerkillä 424 tai 425 tahi rinnakkain asetetuilla liikennemerkeillä 421 ja 422 sekä tielle merkityllä valkoisella, 10 cm levyisellä yhtenäisellä viivalla (kuvat 2, 15 ja 16).

Tunnuksia voidaan käyttää myös sellaisilla jalkakäytävillä ja pyöräteillä, jotka on liikennemerkillä 421 tai 422 osoitettu vain jommallekummalle liikenteelle, erityisesti kun on epäselvyyksien välttämiseksi tarpeellista korostaa liikennemerkillä annettua määräystä.

Tunnuksia ei käytetä yhdistetyillä pyöräteillä ja jalkakäytävillä.

Tunnukset merkitään jalkakäytävän ja pyörätien pintaan yleensä vastaavien liikennemerkkien kohdalle sekä jokaisen yleisen tien, kadun tai kaavatien jälkeen. Lisäksi tunnuks

Yksisuuntaiselle pyöräliikenteelle tarkoitettulla tiellä tunnuks sijoitetaan siten, että ne ovat asianomaisesta ajosuunnasta luettavissa.

Pyöräliikenteen reittiä osoittavaa tunnusta voidaan lisäksi käyttää tehostamaan liikennemerkillä 422, 423, 424 tai 425 osoitetun pyörätien alkamis- tai päättymiskohdan havaittavuutta erityisesti sellaisessa kohdassa, jossa liikenteen ohjausjärjestelyt edellyttävät pyöräliikenteen siirtymistä pyörätieltä ajoradalle tai pientareelle tahi päinvastoin. Tällaisessa kohdassa tulee ajoradan reunaviiva katkaista tarvittavalta matkalta (kuva 27).

	LIIKENTEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

Jalankulku- ja pyöräliikenteen reittiä osoittavien tunnusten väri on valkoinen.

2.10 Jalankulku- ja pyöräliikenteen kulkusuuntaa osoittava nuoli

Valkoista nuolimerkintää käytetään osoittamaan jalankulku- ja pyöräliikenteen kulkusuuntaa sekä yhdistetyillä pyöräteillä ja jalkakäytävillä että pyöräteillä sellaisissa kohdissa, joissa tunneleiden, huonojen näkemäolosuhteiden tms. syyn johdosta on yhteentörmäysvaaran välttämiseksi tarpeellista erottaa liikennesuunnat toisistaan (kuvat 2, 8 ja 17). Tällaisissa kohdissa tielle tulee lisäksi maalata valkoinen, 10 cm levyinen keskiviiva, jonka viivan ja välin suhde on 1:2 ja viivan pituus 0,5-1,0 metriä (kuvat 1, 8 ja 17).

Nuolimerkintää voidaan käyttää pienemmässä koossa pyöräliikenteen reittiä osoittavan tunnuksen yhteydessä kohdassa 2.9 esitetyssä tapauksessa tehostamaan pyöräliikenteen ohjausta (kuva 27).

2.11 Väistämisvelvollisuutta osoittava ennakkomerkintä

Merkintää voidaan käyttää korostamaan väistämisvelvollisuutta sellaisissa risteyksissä, joissa väistämisvelvollisuus on osoitettu liikennemerkillä 231 (kuva 3).

Merkintää tulee käyttää sellaisissa risteyksissä, joissa huonot näkemäolosuhteet, risteysalueen muoto tms. syyt saattavat vaikeuttaa väistämisvelvollisuuden havaitsemista.

Merkintä sijoitetaan ajokaistan keskelle siten, että sen etäisyys päätien lähimmästä reunasta on 2-25 metriä. Milloin merkintä sijoitetaan ennen suojatietä, tulee sen ja suojatien välin olla vähintään 1 metri. Merkinnän väri on valkoinen (kuvat 18 ja 19).

	LIIKENTEE OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

2.12 Pakollista pysäyttämistä osoittava STOP-merkintä

Merkintää voidaan käyttää korostamaan pakollista pysäyttämistä sellaisissa risteyksissä, joissa pakollinen pysäyttäminen on osoitettu liikennemerkillä 232 (kuva 3).

Merkinnän käyttämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä on kohdassa 2.11 annettu ohjeeksi väistämisvelvollisuutta osoittavan ennakkomerkinnän käytöstä.

Merkintä sijoitetaan ajokaistan keskelle siten, että sen etäisyys pysäytysviivasta on 2-25 metriä. Merkinnän väri on valkoinen (kuvat 20 ja 21).

2.13 Pysäköintipaikkaa osoittava P-merkintä

Pysäköintiruutu voidaan varustaa ruudun keskelle sijoitettavalla valkoisella P-merkinnällä silloin kun pysäköintiruutu muutoin on vaikeasti havaittavissa tai sijainniltaan poikkeuksellinen. Merkintä tehdään ruutuun siten, että se on ajosuunnasta luettavissa (kuvat 3 ja 22).

2.14 Invalidin ajoneuville tarkoitetun pysäköintipaikan yhteydessä käytettävä merkintä

Merkinnällä voidaan tarvittaessa tehostaa invalidin ajoneuville varatun pysäköintiruudun havaittavuutta. Sitä käytetään vain lisäkilvellä 836 varustetun liikennemerkkin 521 yhteydessä. Merkinnän väri on valkoinen (kuvat 3 ja 24).

	LIIKENTEEN OHJAUS		C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT		K1-141 7.5.1982

2.15 Linja-autokaistan BUS-merkintä

BUS-merkintää käytetään silloin, kun ajokaistavaraus on voimassa koko vuorokauden ajan. Merkintää tulee käyttää erityisesti silloin, kun linja-autokaistan sijainti on poikkeuksellinen (esimerkiksi neljääajokaistaisen ajoradan keskiviivan vieressä). Merkintä sijoitetaan aina ajorataan merkin 541 kohdalle sekä toistetaan tarpeen mukaan. Merkinnän väri on valkoinen (kuvat 3 ja 25).

	LIIKENTEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	K1-141 7.5.1982

3. TIEMERKINTÖJEN MITOITTAMINEN

3.1 Mitoitusnopeus

Tiekohtaisten nopeusrajoitusten piiriin kuuluvilla teillä käytetään tiemerkintöjä mitoittavana nopeutena yleensä tiekohtaista nopeusrajoitusta. Lyhyitä paikallisia tai pistekohtaisia rajoituksia ei oteta kuitenkaan huomioon, vaan tiemerkintöjen mitoituksen lähtökohtana käytetään tieosuuksittain pääasiallisesti voimassa olevaa suurinta sallittua nopeutta (kuva 26). Myös muuta paikallista, pysyvää nopeusrajoitusarvoa voidaan käyttää tiemerkintöjen mitoitusnopeutena, etenkin taajamaolosuhteissa (esimerkiksi aluerajoitusalueella). Yleisrajoituksen alaisilla teillä valitaan mitoitusnopeudeksi tien geometrian edellyttämä nopeus (esimerkiksi tien ohjenopeus, mikäli se on määrätty).

3.2 Pysähtymismatka ja kohtaamisnäkemä

Sulkuviivojen alku- ja loppupisteitä määritettäessä käytetään pysähtymismatkana ja kohtaamisnäkemänä alla olevassa taulukossa esitettyjä, liikenneministeriön yleisten teiden näkemäalueiden määrittämisestä antaman päätöksen mukaisia arvoja.

Mitoitusnopeus (km/h)	Pysähtymismatka (m)	Kohtaamisnäkemä (m)
40	45	90
50	60	120
60	75	150
70	95	190
80	120	240
90	150	300
100	180	360
110	215	430
120	250	500

LIIKENTEEN OHJAUS

C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

K1 - 141
7.5.1982

Taulukko I. Tiemerkinnot ja niiden käyttökohteet.

Nro	Nimi	Käyttö	Väri	Leveys (cm)	Pituus (m)	Väli (m)	Huom.
①	keskiviiva	taajamien alueella sekä yli 3 km:n mittaisilla, enintään 60 km/h -rajoituksen alaisilla tieosuuksilla	valk.	10	2	4	käytetään vain, milloin liikennesuuntien erottaminen on välttämätöntä
		taajamien ulkopuolella	valk.	10	4	8	
		yhdistetyillä pyöräteillä ja jalkakäytävillä sekä erillisillä pyöräteillä	valk.	10	0,5-1	1-2	
②	ajokaistaviiva	taajamien alueella sekä yli 3 km:n mittaisilla, enintään 60 km/h -rajoituksen alaisilla tieosuuksilla	valk.	10	2	4	
		taajamien ulkopuolella	valk.	10	4	8	
		ryhmittymisalueella risteyksestä eri suuntiin johtavia ajokaistoja erottavana ajokaistaviivana	valk.	10	2	2	
③ ④	sulkuviiva	näkemä < kohtaamisnäkemä	kelt.	10	≥ 50	50-150	mikäli nopeusrajoituksen perusteella määräytyvä väli on pienempi, yhdistetään sulkuviivat
		ennen risteystä	kelt.	10	≥ pysähtymismatka		taajamien alueella voidaan merkitä lyhyempinä
		ajokaistaviivan jatkeena ennen risteystä	valk.	10	≥ 30		käytetään aina liikennemerkkien 412-415 vaikutusalueella taajamien alueella voidaan merkitä lyhyempinä
		ajoradan keskiviivan asemesta kaksoissulkuviivana	kelt.	2x10			mikäli keskiviivan ylittäminen on kielletty molemmista ajosuunnista
		kaksoissulkuviivan asemesta	kelt.	10			kapeilla, hyvin mutkaisilla teillä, joilla nopeusrajoitus on enintään 60 km/h sekä lyhyissä, kapeissa tienkohdissa
		keskiviivan asemesta puolipuomein varustetun rautatien tasoristeyksen molemmin puolin	kelt.	2x10 tai 10	≥ 50		

LIIKENTEEN OHJAUS

C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

K1-141
7.5.1982

Taulukko 2. Tiemerkinnot ja niiden käyttökohteet.

Nro	Nimi	Käyttö	Väri	Leveys (cm)	Pituus (m)	Väli (m)	Huom.
5	ajoradan reuna- viiva	moottori- ja moottoriliiken- neteillä	valk.	20			erityisistä syistä voidaan käyttää leveämpää viivaa
		muilla teillä	valk.	10			
6	ajoradan reuna- viivan jatke	moottori- ja moottoriliiken- neteillä	valk.	20	2	2	käytetään risteysten, linja- autopysäkkien tai vastaavien kohdalla erityisistä syistä voidaan käyttää leveämpää viivaa
		muilla teillä	valk.	10	2	2	
7	linja-auto- tai raitiovau- nukaistan ajo- kaistaviiva	erottamaan kaista muusta ajoradasta	valk.	20	2	2	käytetään myös silloin kun kaistavaraus on voimassa osan vuorokaudesta
8	linja-auto tai raitiovau- nukaistan sul- kuviiva	erottamaan kaista muusta ajoradasta	valk.	20			käytetään myös silloin kun kaistavaraus on voimassa osan vuorokaudesta
9	suojatie		valk.	50	≥ 2,5	0,5	
10	pyörätien jatke	merkityllä pyörätiellä	valk.	50	0,5	0,5	viivojen keskinäinen etäisyys vähintään 1 metri
11	pysäytysviiva	liikennevalojen tai liikenne- merkin 232 yhteydessä	valk.	30			etäisyys suojatiestä vähintään 0,5 m ja pääopastimesta enin- tään 5 m
12	sulkualue	liikenteeltä suljettu alue	valk. tai kelt.	25-150		0,5-3	viitoitus 45° kulmassa ajo- suuntaan nähden myötäinen
13	ajokaistanuoli	nopeusrajoitus enintään 60 km/h	valk.		5	~ 25	merkitään normaalisti 2-4 kpl
		nopeusrajoitus yli 60 km/h	valk.		7,5	~ 35	
14	ajokaistan päättymis- nuoli	nopeusrajoitus enintään 60 km/h	valk.		5	20-80	merkitään normaalisti 2-4 kpl
		nopeusrajoitus yli 60 km/h	valk.		7,5	40-100	
15	pysäköinti- paikka		valk.	10			

LIIKENTEEN OHJAUS

C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

K1 - 141
7.5.1982

Taulukko 3. Tiemerkinnot ja niiden käyttökohteet.

Nro	Nimi	Käyttö	Väri	Leveys (cm)	Pituus (m)	Väli (m)	Huom.
16	linja-auton tai raitiovaunun pysäkki	pysäkkilevennyksen reunamerkintä	valk.	10			jos pysäkkialue ei ulotu tasan 12 metriä pysäkkimerkistä molempiin suuntiin
			kelt.	10			
		reunakiveen tehtävä merkintä	kelt.	10			
17	kääntymismerkinnät	risteysalueella	valk.	10	1-2	1-2	
18 19	jalankulku- ja pyöräliikenteen reittiä osoittavat tunnukset	rinnakkaisilla pyöräteillä ja jalkakäytävillä	valk.				toistetaan 100 metrin välein
20	jalankulku- ja pyöräliikenteen kulkusuuntaa osoittava nuoli	näkemäolosuhteiltaan vaarallisissa kohdissa pyöräteillä sekä yhdistetyillä pyöräteillä ja jalkakäytävillä	valk.		1 tai 2		käytetään osoittamaan liikenteen kulkusuuntaa, kun suunnat on keskiviivalla erotettu toisistaan
21	väistämisvelvollisuutta osoittava ennakko-merkintä	ajokaistalla ennen liikenne-merkillä 231 osoitettua väistämisvelvollisuutta	valk.				käytetään, kun on tarpeen korostaa väistämisvelvollisuutta
22	pakollista pysäyttämistä osoittava STOP-merkintä	ajokaistalla ennen liikenne-merkillä 232 osoitettua pakollista pysäyttämistä	valk.				käytetään, kun on tarpeen korostaa pakollista pysäyttämistä
23	pysäköintipaikkaa osoittava P-merkintä	pysäköintiruudussa	valk.				käytetään, kun on tarpeen tehdä pysäköintiruudun havaittavuutta
24	invalidin ajoneuvolle tarkoitetun pysäköintipaikan merkintä	pysäköintiruudussa vain lisäkilvellä 836 varustetun liikennemerkkin 521 yhteydessä	valk.				
25	linja-autokaistan BUS-merkintä	linja-autokaistalla, kun ajokaistavaraus on voimassa koko vuorokauden ajan	valk.				käytetään erityisesti, kun kaistan sijainti on poikkeuksellinen

LIIKENTEE OHJAUS

C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

KL - 141
7.5.1982

Kuva I. Tiemerkinnt

① Keskiviiva

② Ajokaistaviiva

③ Keltainen sulkuviiva

Kaksoissulkuviiva

④ Valkoinen sulkuviiva

⑤ Ajoradan reunaviiva

⑥ Reunaviivan jatke

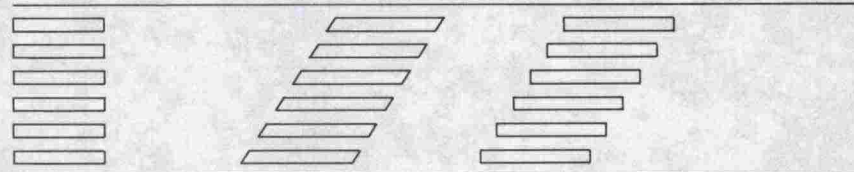
⑦ Linja-auto- tai
raitiovaunukaistan
ajokaistaviiva

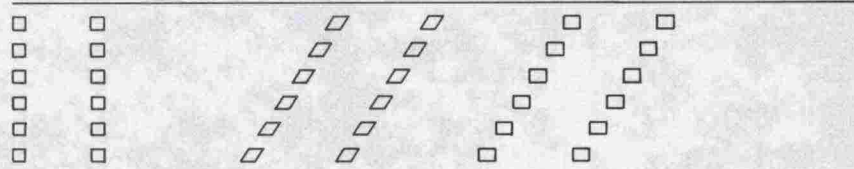
⑧ Linja-auto- tai
raitiovaunukaistan
sulkuviiva

⑨ Suojatie

⑩ Pyörätien jatke

⑪ Pysäytysviiva

⑫ Sulkualue

LIIKENTEEN OHJAUS

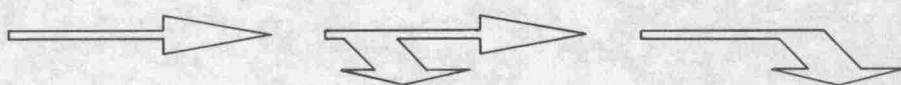
C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

KL-141
7.5.1982

Kuva 2. Tiemerkinnt

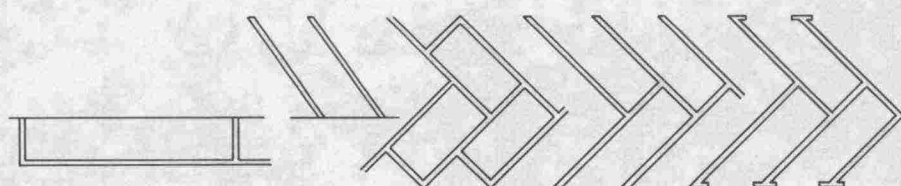
13 Ajokaistanuolet

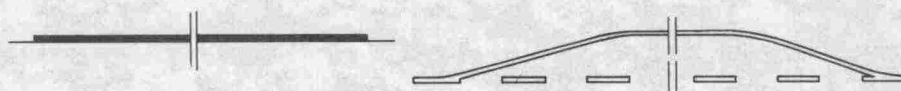
14 Ajokaistan
päättymisnuoli

15 Pysäköintipaikka

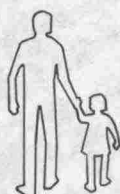
16 Linja-auton pysäkki

17 Kääntymismerkinnät

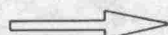
18 Jalankulkuliikenteen
reittiä osoittava
tunnus

19 Pyöräliikenteen
reittiä osoittava
tunnus

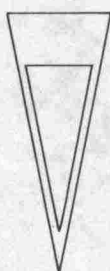
20 Jalankulku- ja
pyöräliikenteen
kulkusuuntaa
osoittava nuoli

	LIIKENTEEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	KI - 141 7.5.1982

Kuva 3. Tiemerkinntät

- ②1 Väistämisvelvollisuutta osoittava ennakkomerkintä

- ②2 Pakollista pysäyttämistä osoittava STOP-merkintä

- ②3 Pysäköintipaikkaa osoittava P-merkintä

- ②4 Invalidin ajoneuvolle tarkoitetun pysäköintipaikan yhteydessä käytettävä merkintä

- ②5 Linja-autokaistan BUS-merkintä

1985	LIKENTEN OHLAUS	
1985	LIKENTEN OHLAUS	

Ku. 0.5 - Liikentekinnat

1. Valtion omistuksessa
olevat liikenne-
välineet

2. Valtion omistuksessa
olevat liikenne-
välineet

3. Valtion omistuksessa
olevat liikenne-
välineet

4. Valtion omistuksessa
olevat liikenne-
välineet

5. Valtion omistuksessa
olevat liikenne-
välineet

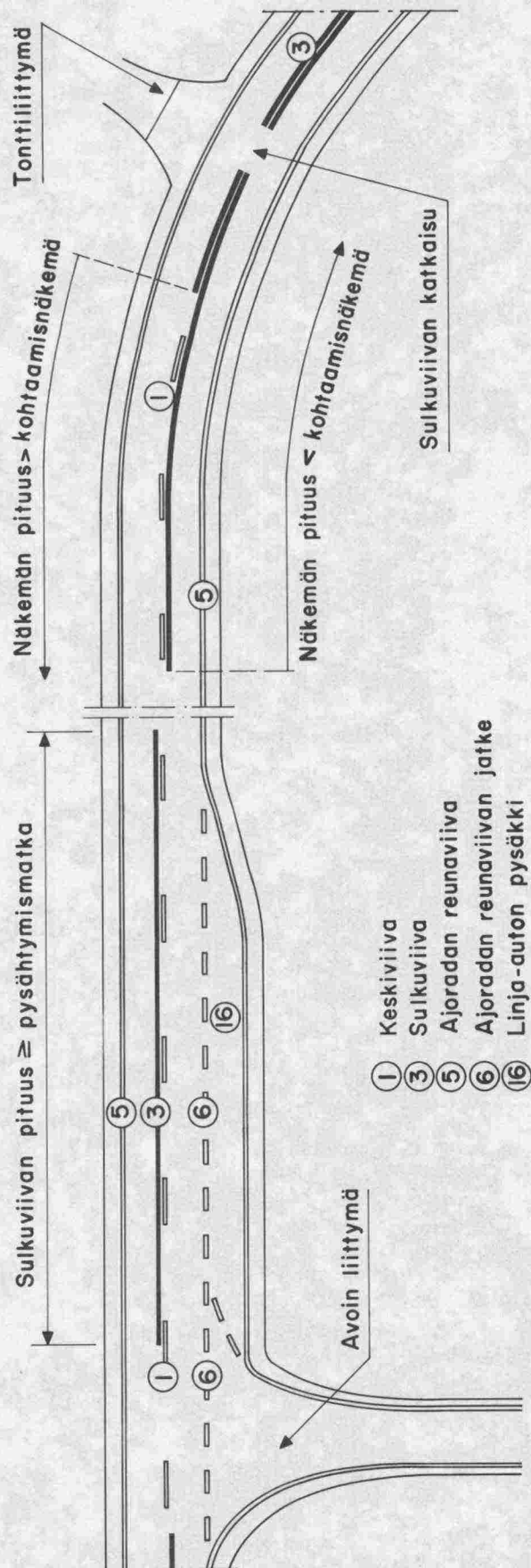
LIIKENTEE OHJAUS

C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

KL-141
7.5.1982

Kuva 4. Esimerkki tiemerkinnoistä avoimien liittymien kohdalla sekä kaarteissa.

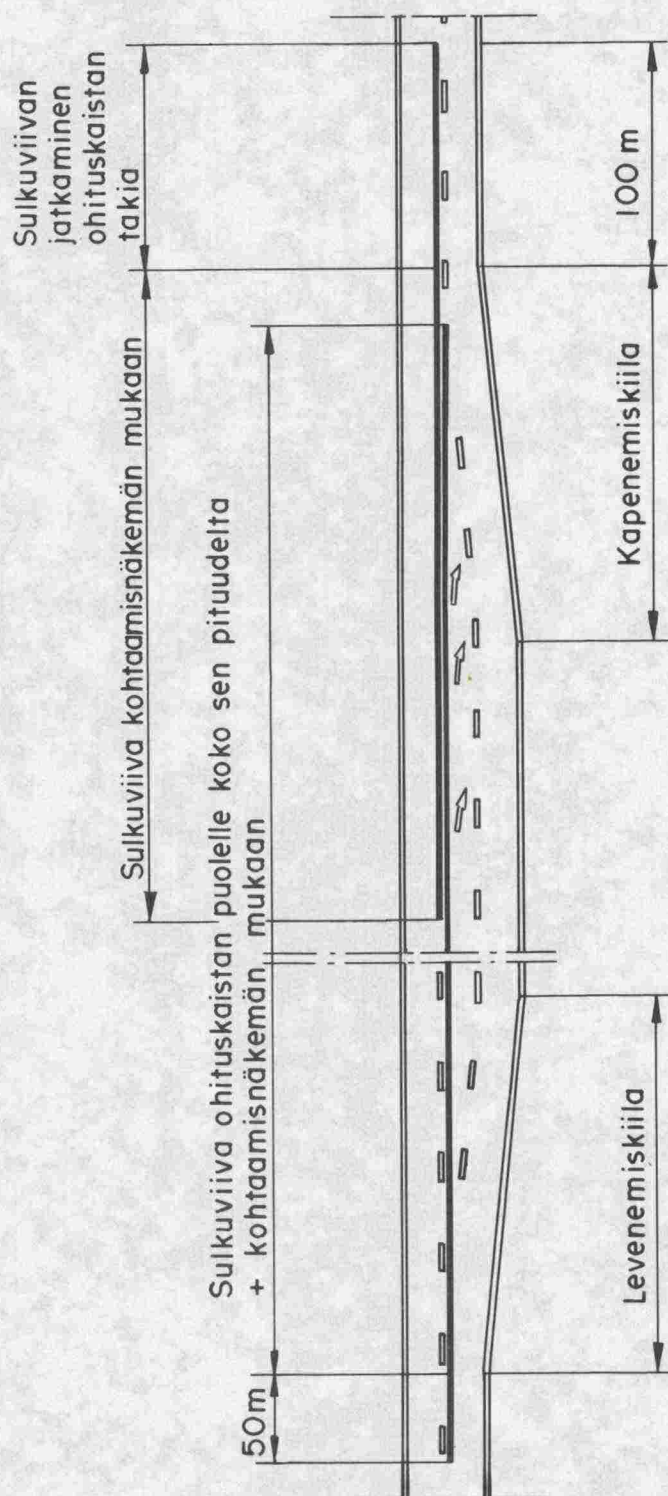
LIIKENTEE OHJAUS

C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

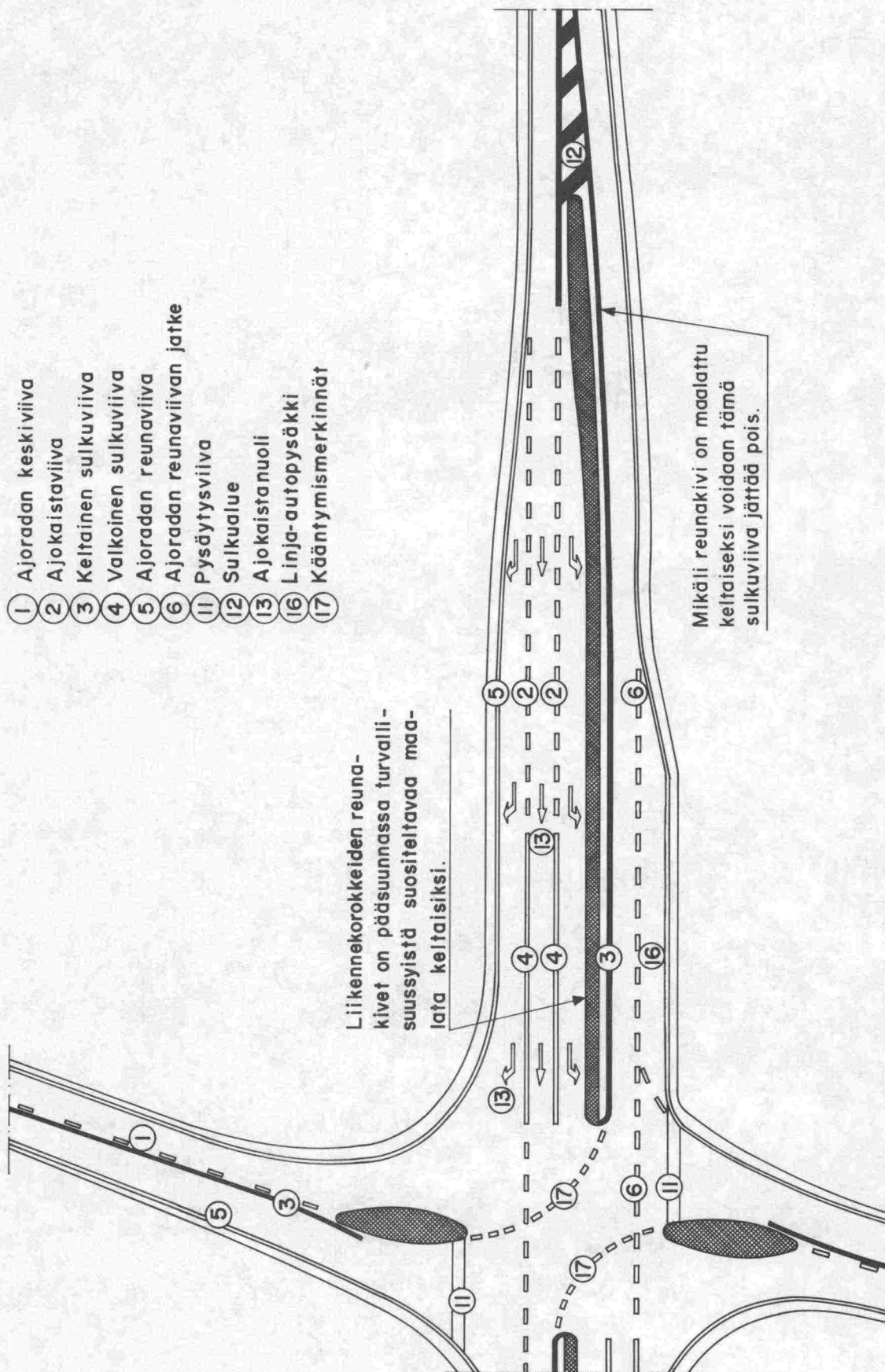
KL-141
7.5.1982

Kuva 5. Sulkuviivojen merkitseminen ohituskaistan kohdalla.

	LIIKENTEE OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	KL - 141 7.5.1982

Kuva 7. Pääsuunnassa kanavoidun, liikennekorokkeilla varustetun liittymän tiemerkinnt.

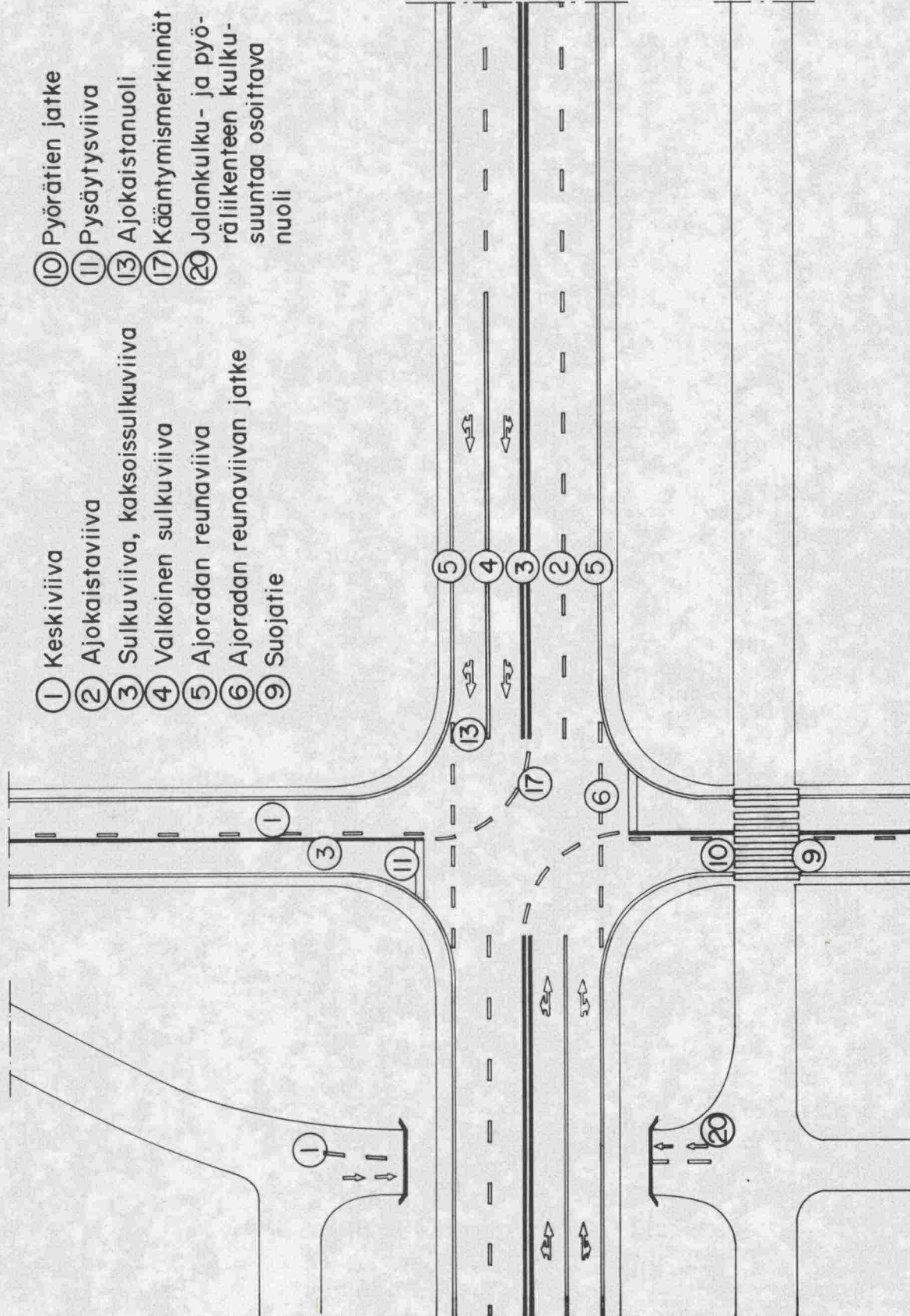
LIIKENTEE OHJAUS

C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

KL - 141
7. 5. 1982

Kuva 8. Neljääjokaistaisen tien sekä jalankulku- ja pyörä-
teiden tiemerkinnot.

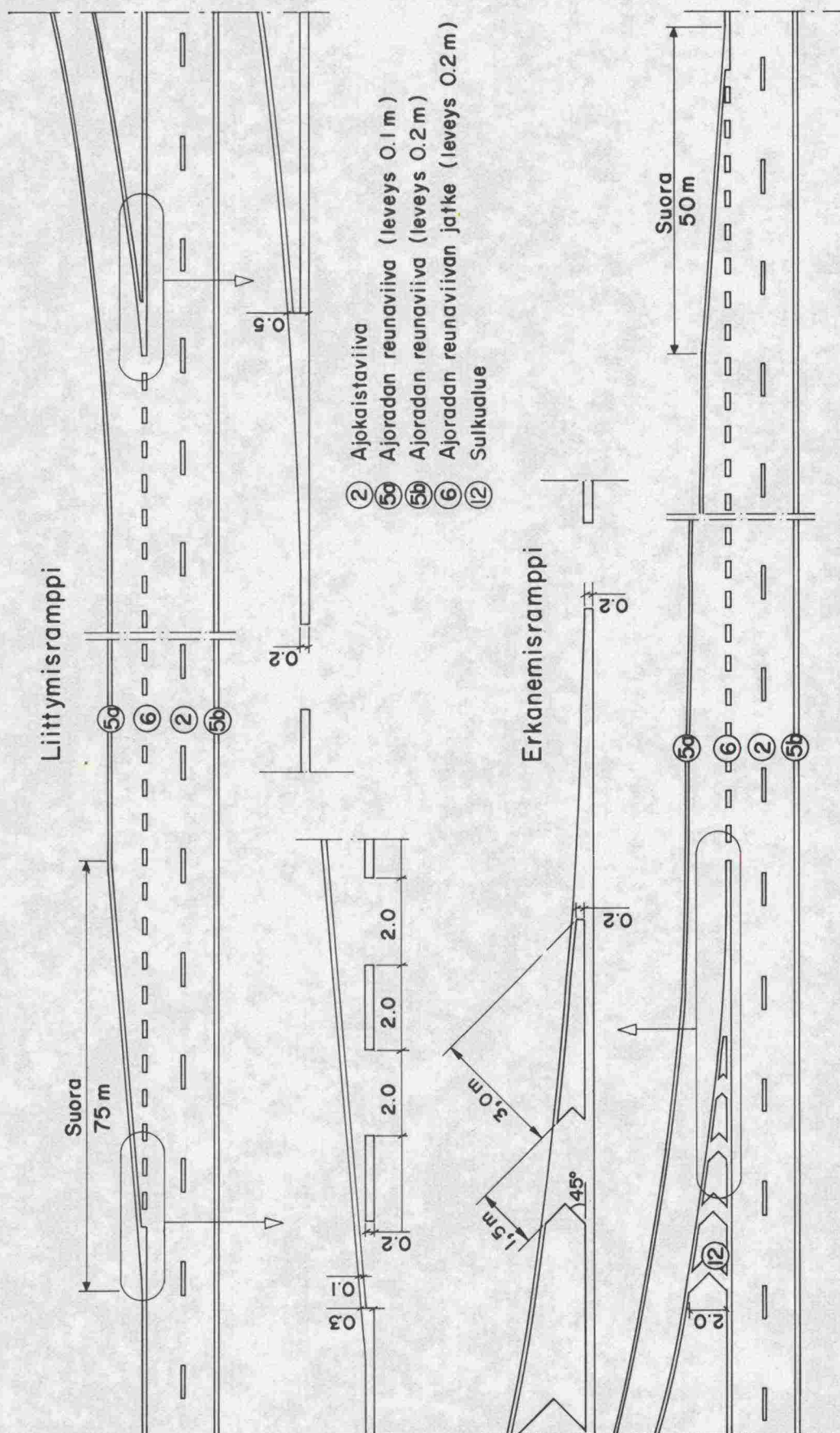
LIIKENTEE OHJAUS

C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

KL - 141
7.5.1982

Kuva 9. Moottoritien tiemerkinnot.

LIIKENTEE OHJAUS

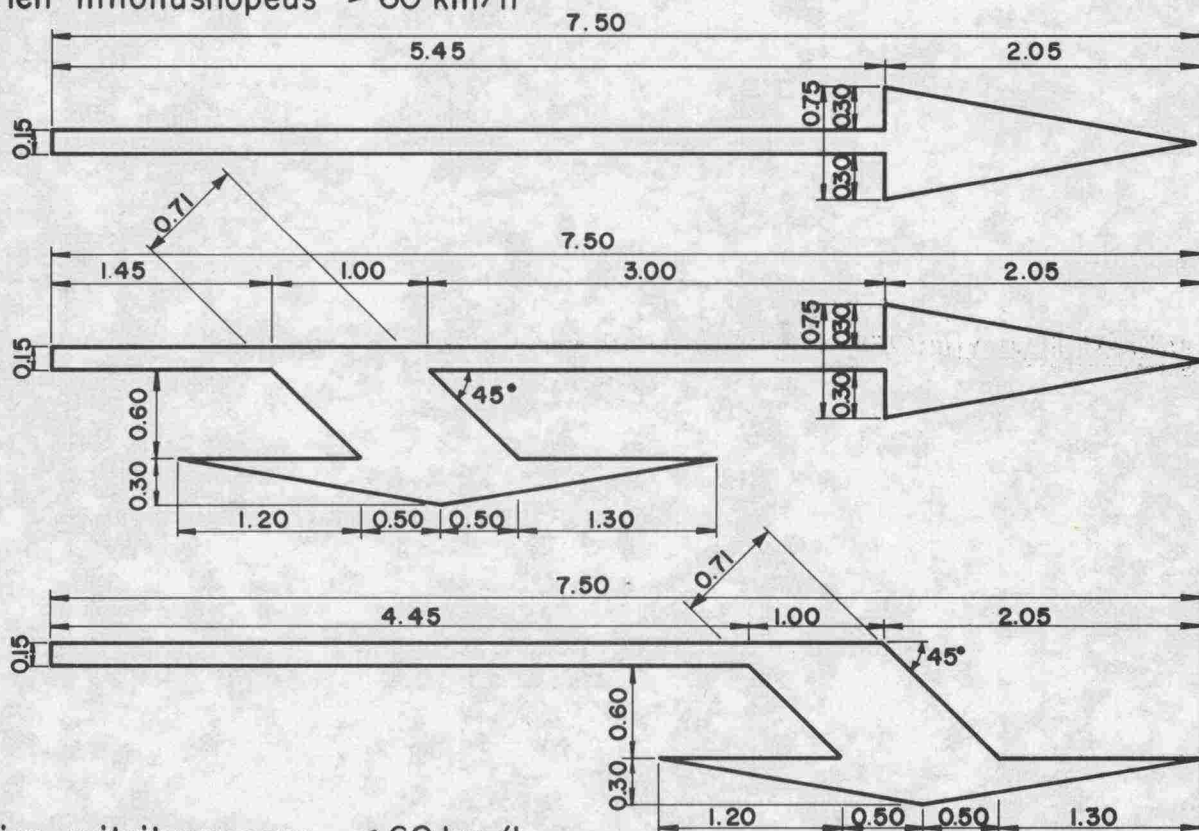
C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

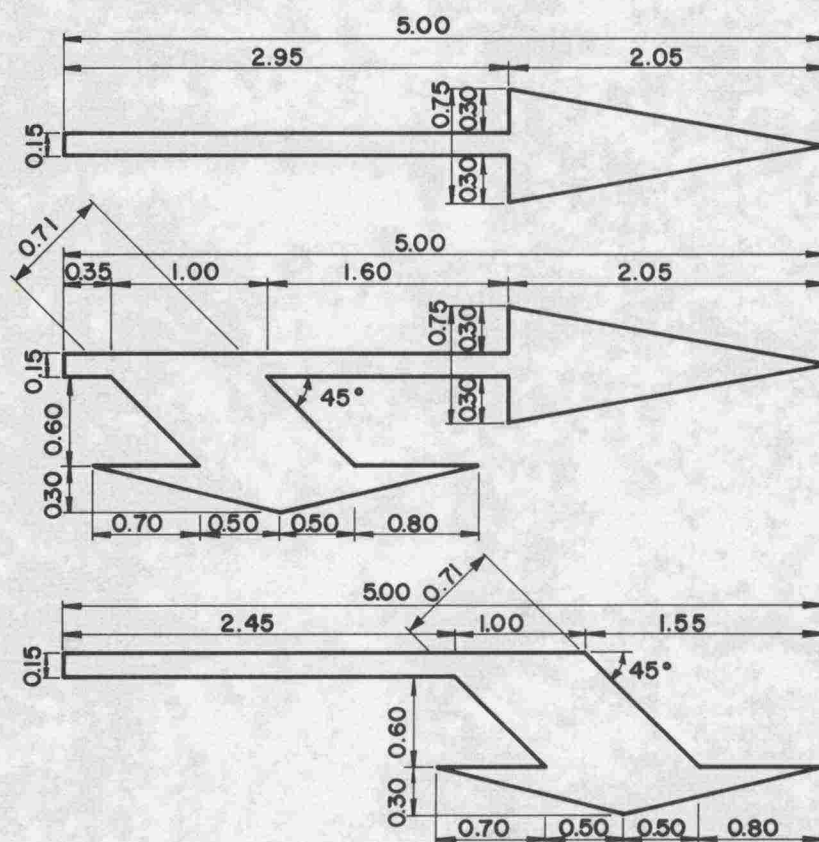
K1-141
7.5.1982

Kuva II. Ajokaistanuolet

Tien mitoitussnopeus > 60 km/h

Tien mitoitussnopeus ≤ 60 km/h

LIIKENTEEN OHJAUS

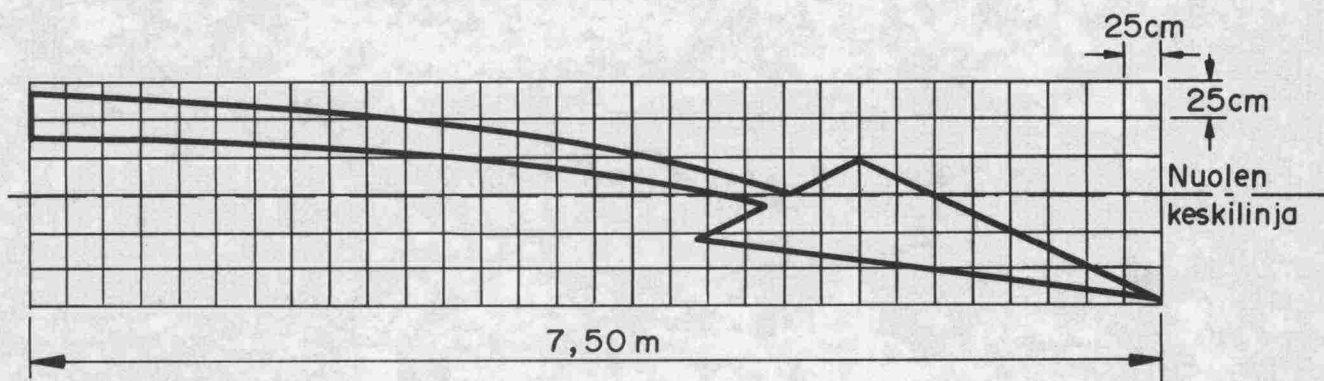
C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

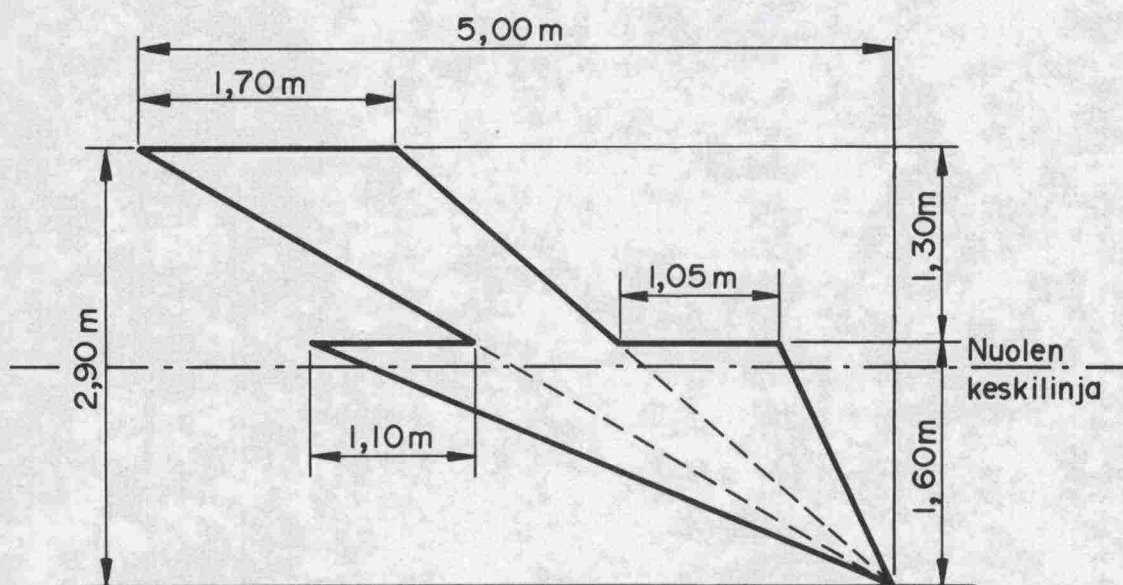
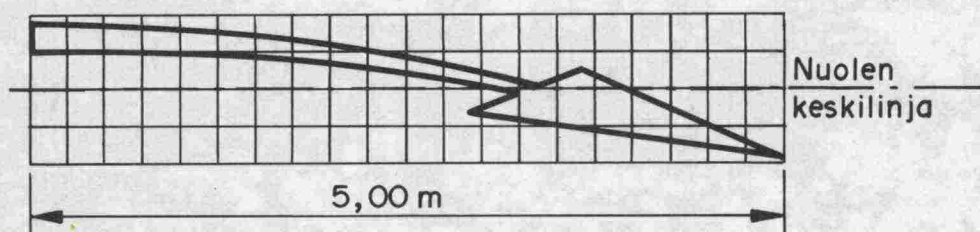
KL - 141

7.5.1982

Kuva 12. Ajokaistan päättymisnuolen mitoitus.

Pienempää nuolta voidaan käyttää kun suurin sallittu nopeus ≤ 60 km/h tai ajokaistan leveys $< 3,50$ m

Suoraa nuolta ei käytetä yleisillä teillä.

	LIIKENTEE OHJAUS		C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT		KI-141 7.5.1982

Kuva 13. Sulkuviivojen alku- ja loppupisteiden määrittäminen näkemäkäyrän avulla.

LIIKENTEE OHJAUS

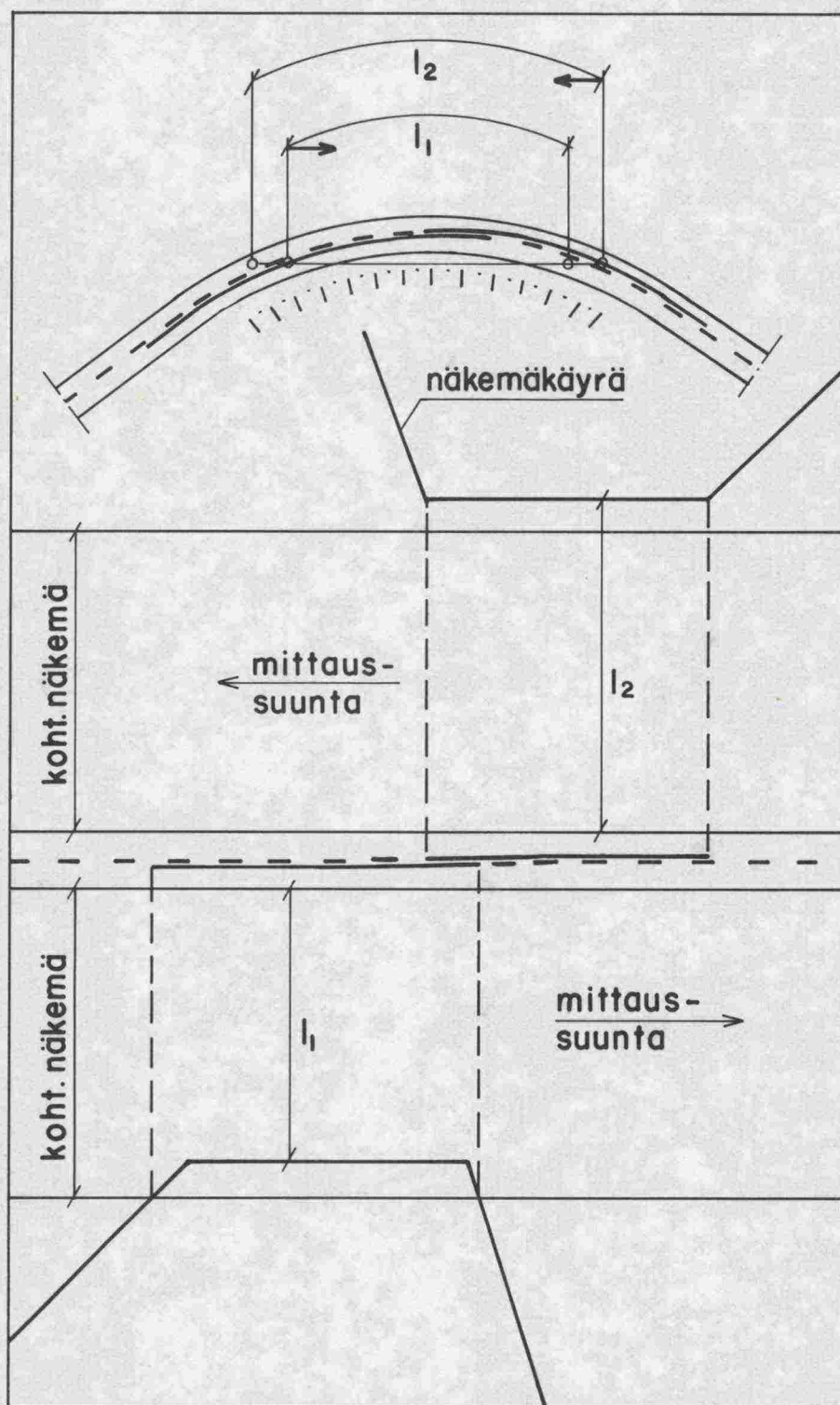
C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

KL-141

7.5.1982

Kuva 14. Sulkuviivan alku- ja loppupisteiden määrittäminen tien kaarrekohdissa.

LIIKENTEE OHJAUS

C.5.1.3.2

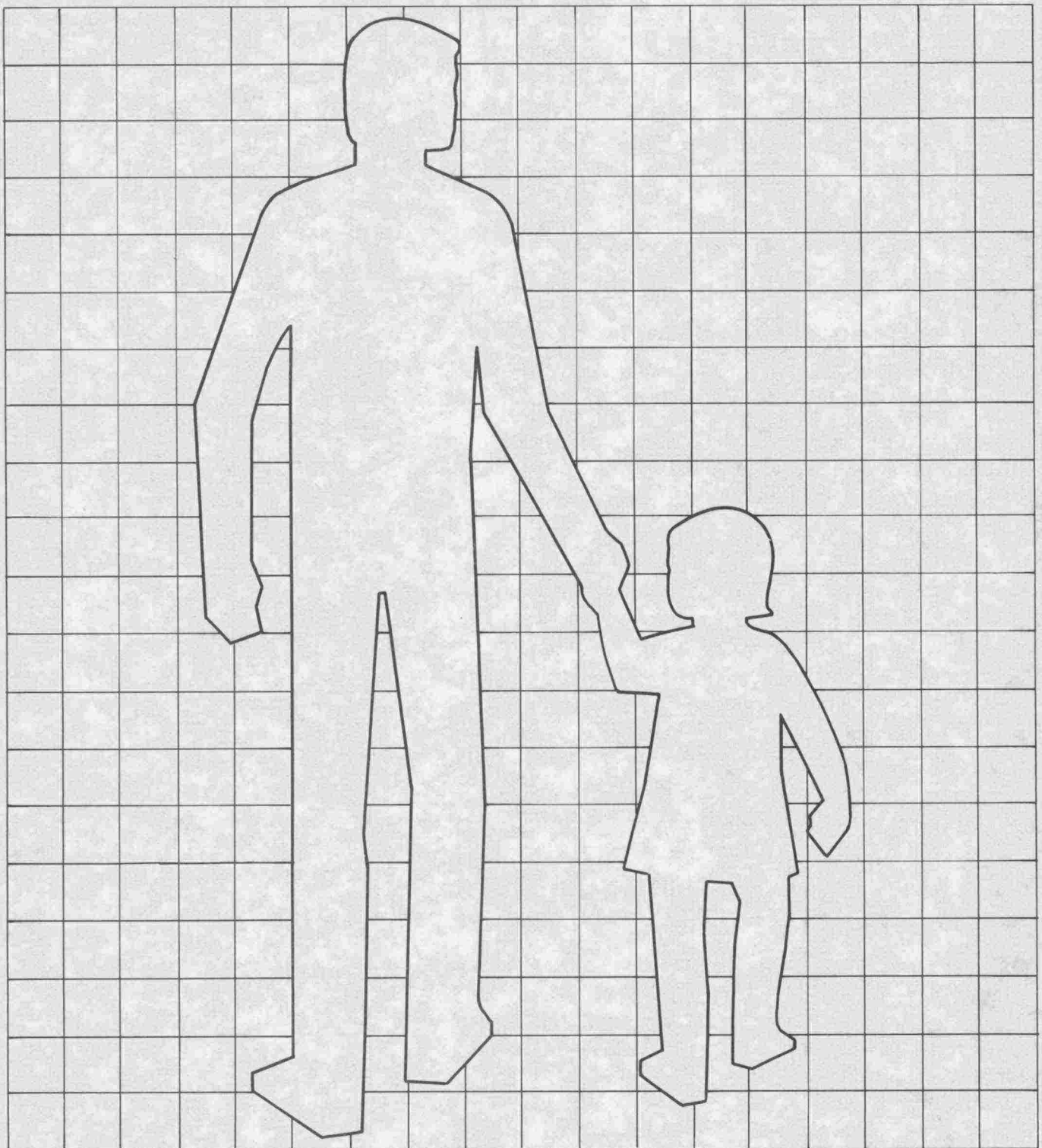
TIEMERKINNÄT

Kl-141

7.5.1982

Kuva 15. Jalankulkuliikenteen reittiä osoittavan tunnuksen mitoittaminen.

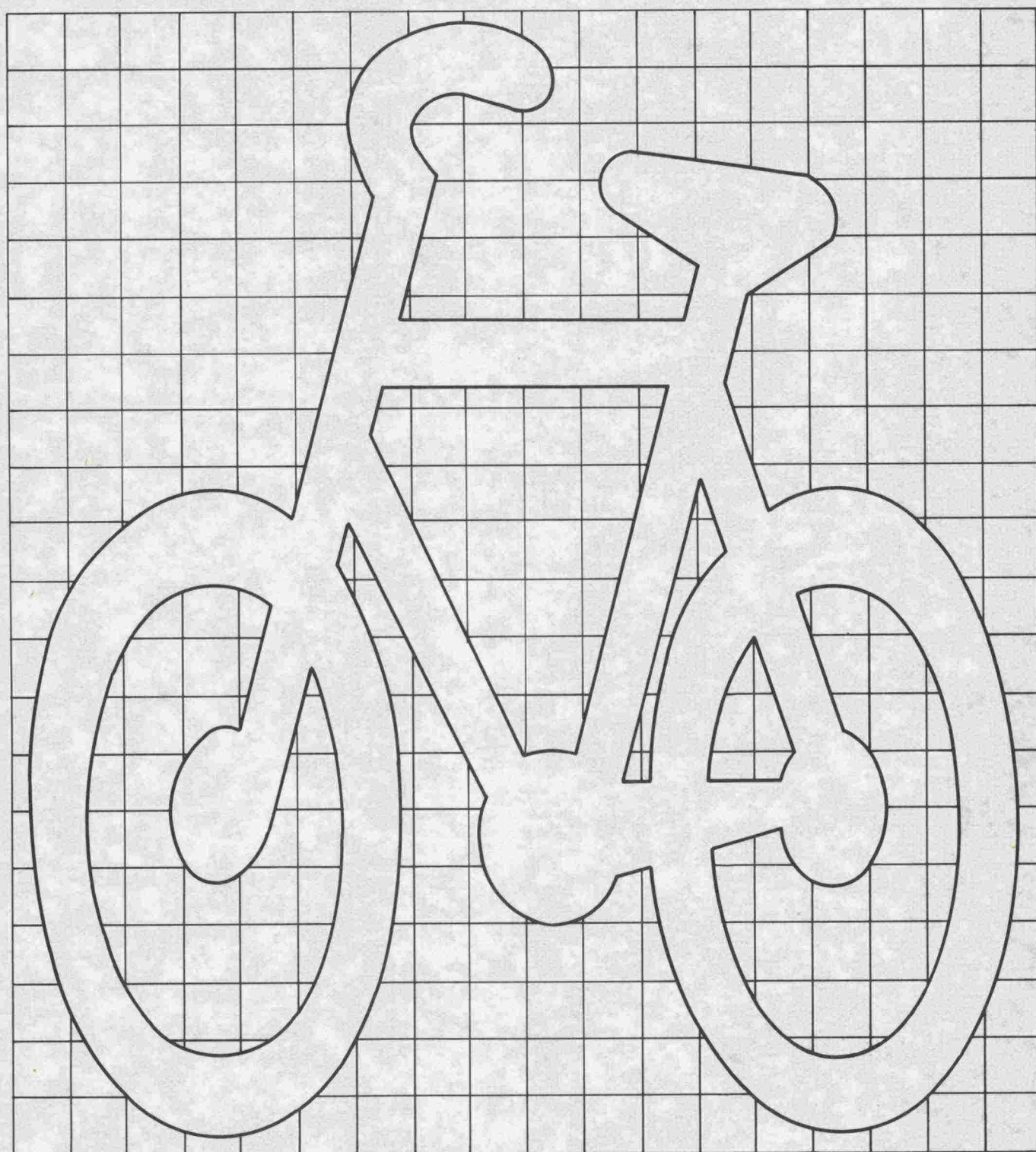
Ruudun koko $5 \times 5 \text{ cm}^2$ tai $3 \times 3 \text{ cm}^2$

	LIIKENTEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	KL-141 7.5.1982

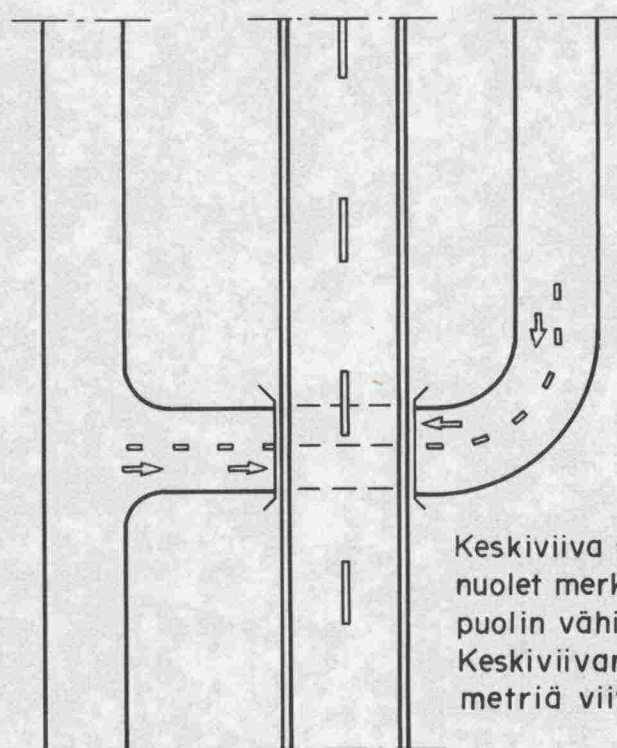
Kuva 16. Pyöräliikenteen reittiä osoittavan tunnuksen mitoittaminen.

Ruudun koko $5 \times 5 \text{ cm}^2$ tai $3 \times 3 \text{ cm}^2$

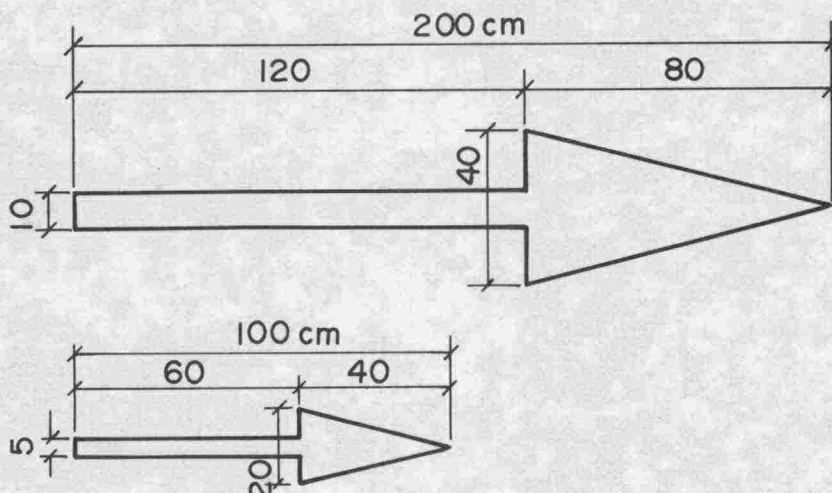

	LIIKENTEE OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	KL-141 7.5.1982

Kuva 17. Yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän tiemer-
kinnät näkemäolosuhteiltaan rajoitetussa tien-
kohdassa (esim. alikulkutunnelissa)

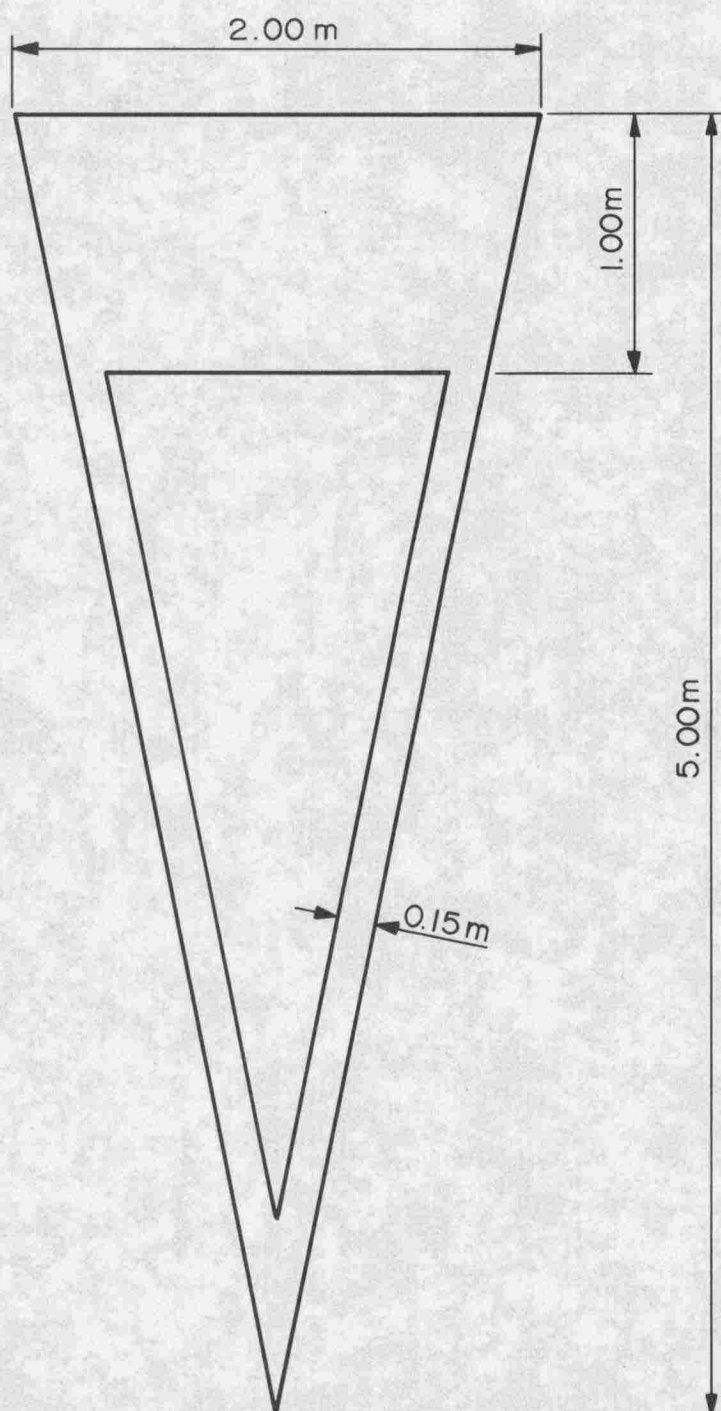

Keskiviiva sekä kulkusuuntaa osoittavat
nuolet merkitään tunnelin molemmin
puolin vähintään 10 metrin matkalle.
Keskiviivan viivajako on 0,5 - 1,0
metriä viivaa ja 1,0 - 2,0 metriä väliä.

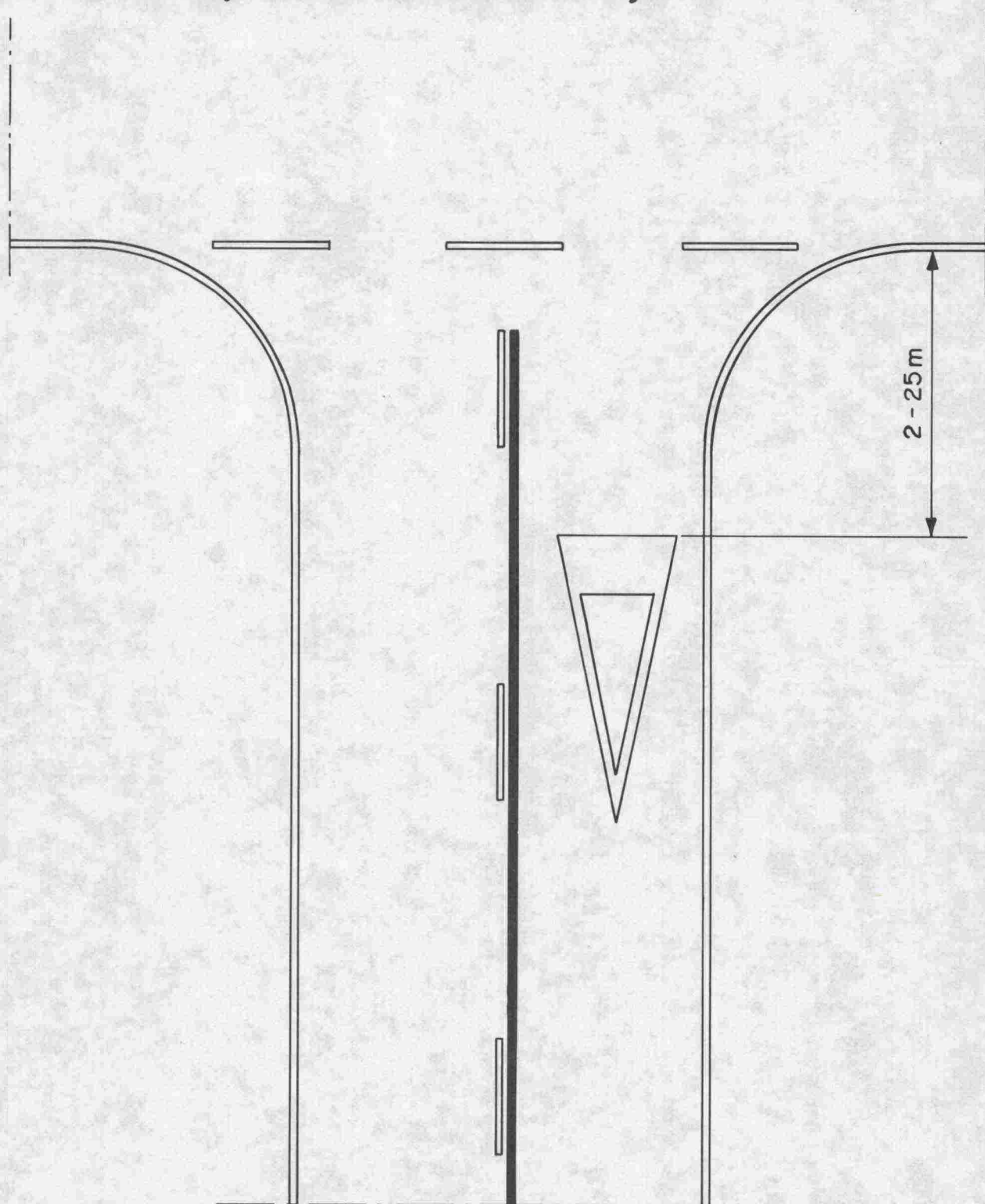
	LIIKENTEEŃ OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	Kl - 141 7.5.1982

Kuva 18. Väistämisvelvollisuutta osoittavan ennakko-merkinnän mitoittaminen.

	LIIKENTEEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	KL-141 7.5.1982

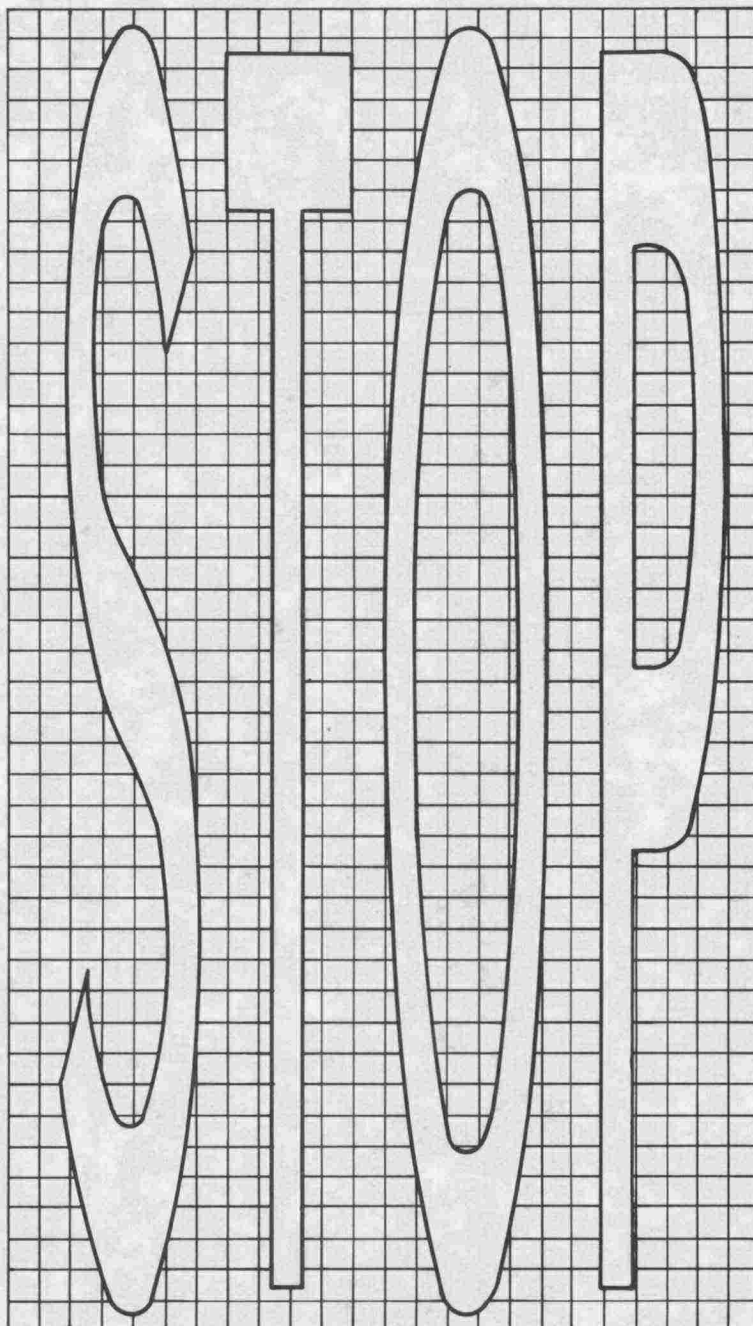
Kuva 19. Väistämisvelvollisuutta osoittavan ennakkomerkin sijoittaminen ennen risteystä.

	LIIKENTEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	KL-141 7.5.1982

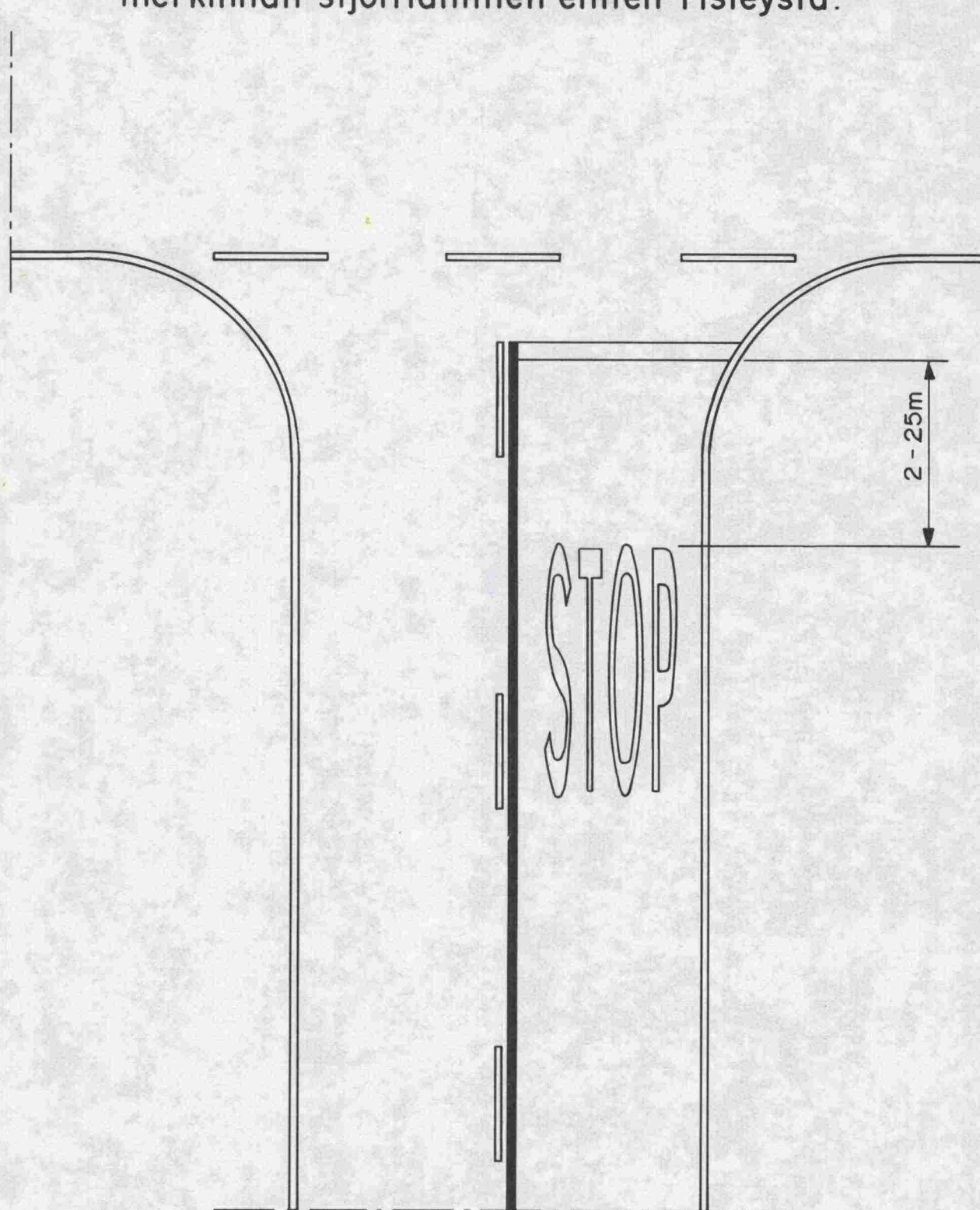
Kuva 20. Pakollista pysäyttämistä osoittavan STOP-merkinnän mitoittaminen.

Ruudun koko 10x10 cm²

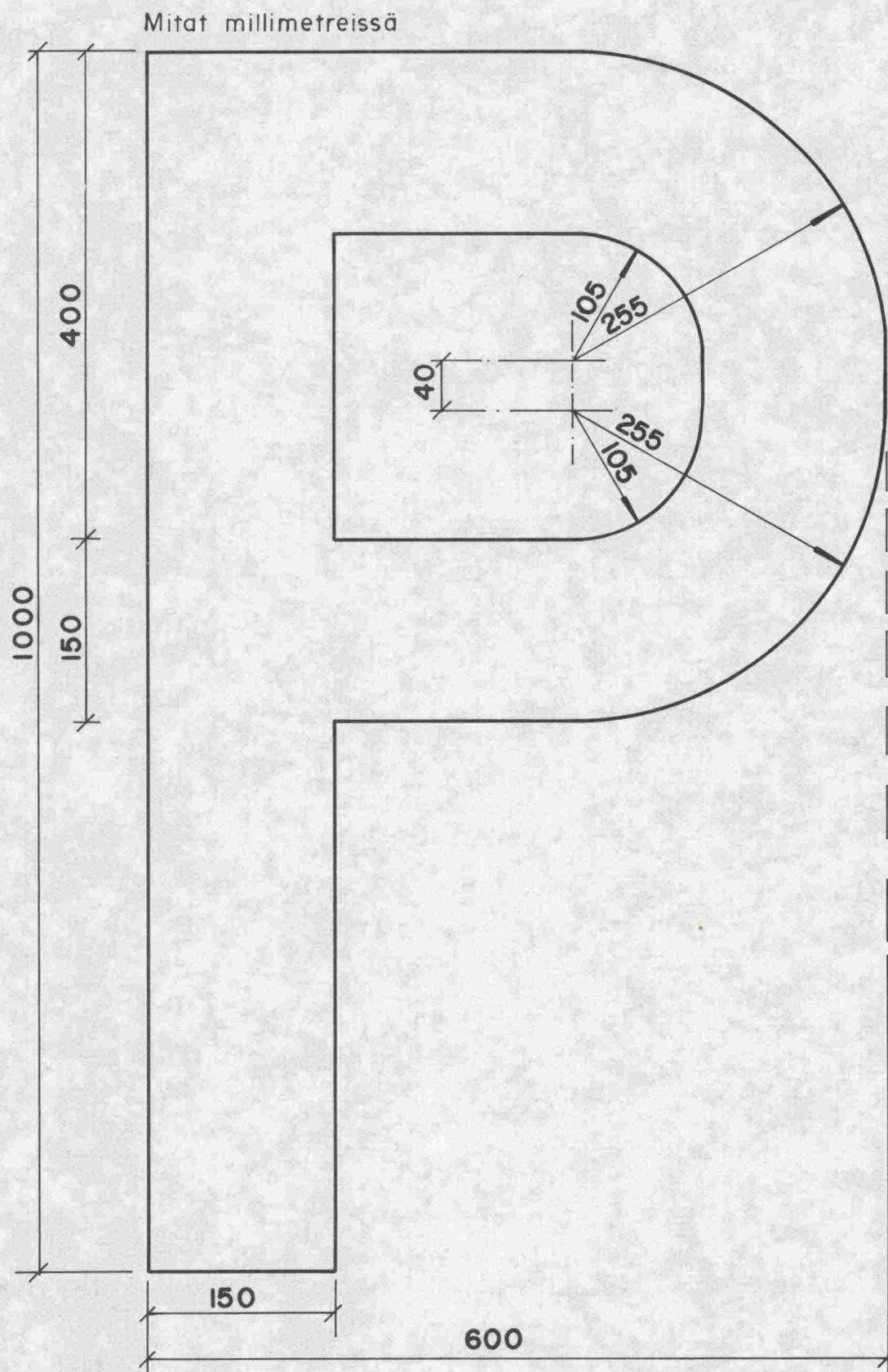
	LIIKENTEEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	Kl-141 7.5.1982

Kuva 21. Pakollista pysäyttämistä osoittavan STOP-merkinnän sijoittaminen ennen risteystä.

	LIIKENTEE OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	KI-141 7.5.1982

Kuva 22. Pysäköintipaikkaa osoittavan P-merkinnän mitoittaminen.

	LIIKENTEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	KL - 141 7.5.1982

Kuva 23. Suojatien ja pyörätien jatkeen merkitseminen.

Jalankulku - ja/tai
pyöräliikenteen tie

Ylityskohdan merkintä

Jalkakäytävä

Suojatie

Pyörätie

Pyörätien jatke

Yhdistetty pyörätie
ja jalkakäytävä

Suojatie

Pyörätie ja jalka-
käytävä rinnakkain

Suojatie ja pyörätien
jatke

↑
Merkintätavat keskenään
vaihtoehtoisia

Pyörätie ja jalka-
käytävä rinnakkain

↓
Suojatie

LIIKENTEE OHJAUS

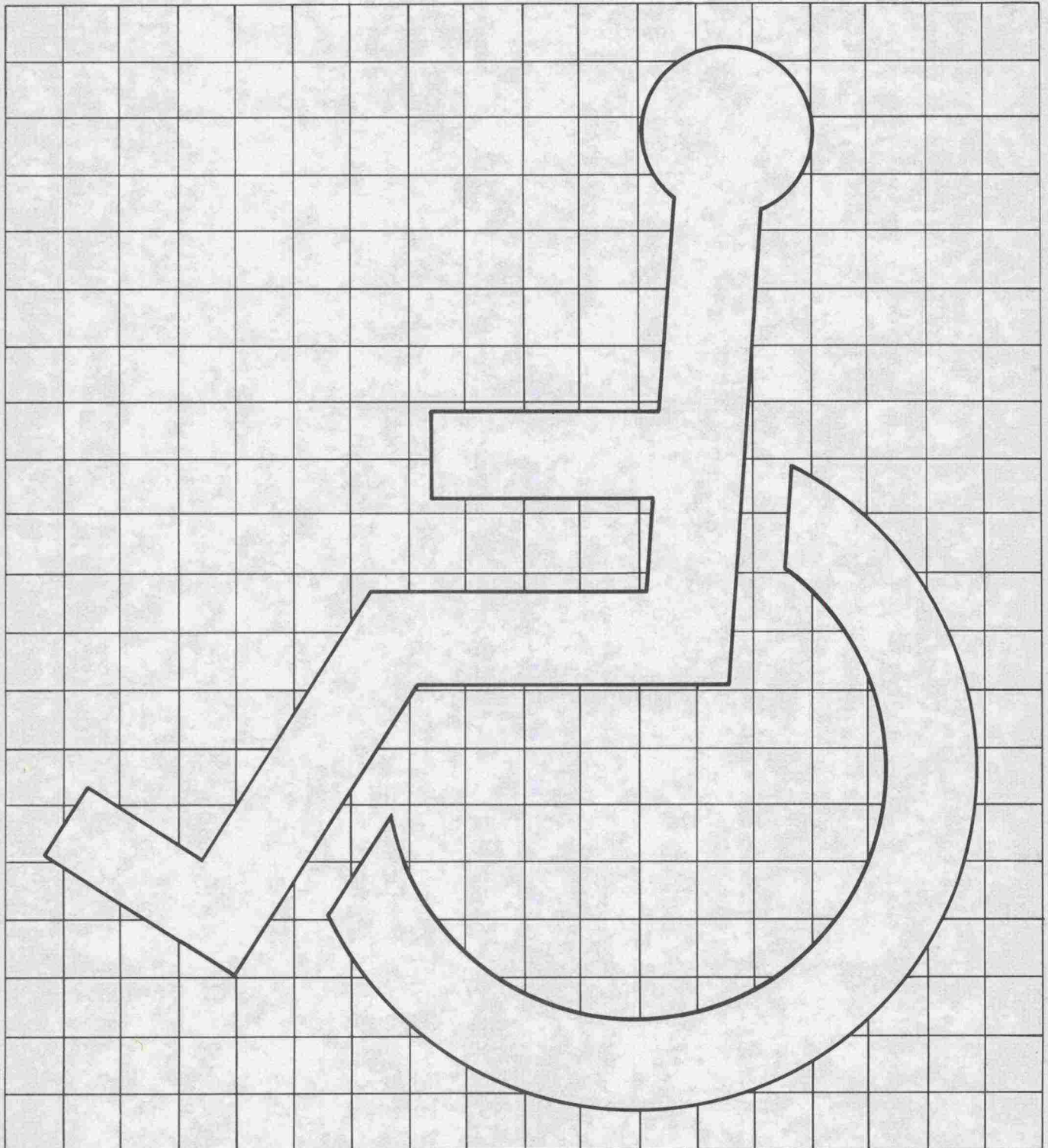
C.5.1.3.2

TIEMERKINNÄT

Kl-141
7.5.1982

Kuva 24. Invalidin ajoneuvolle tarkoitetun pysäköintipaikan yhteydessä käytettävän merkinnän mitoittaminen.

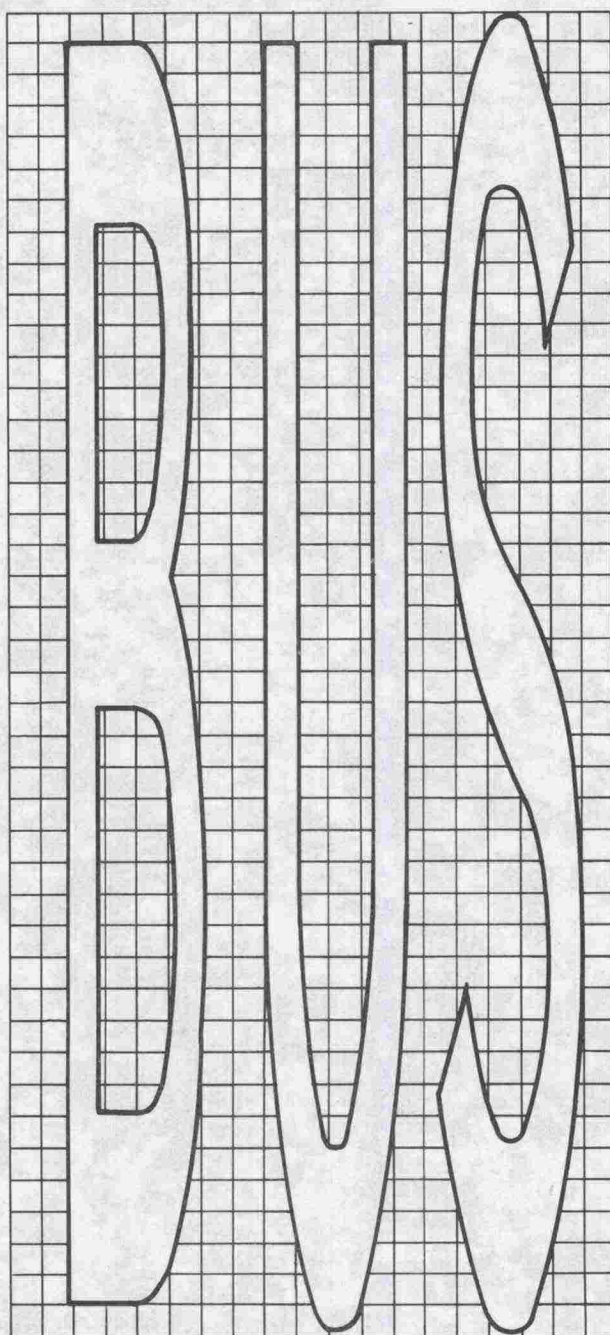
Ruudun koko 5 x 5 cm²

	LIIKENTEEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	KL-141 7.5.1982

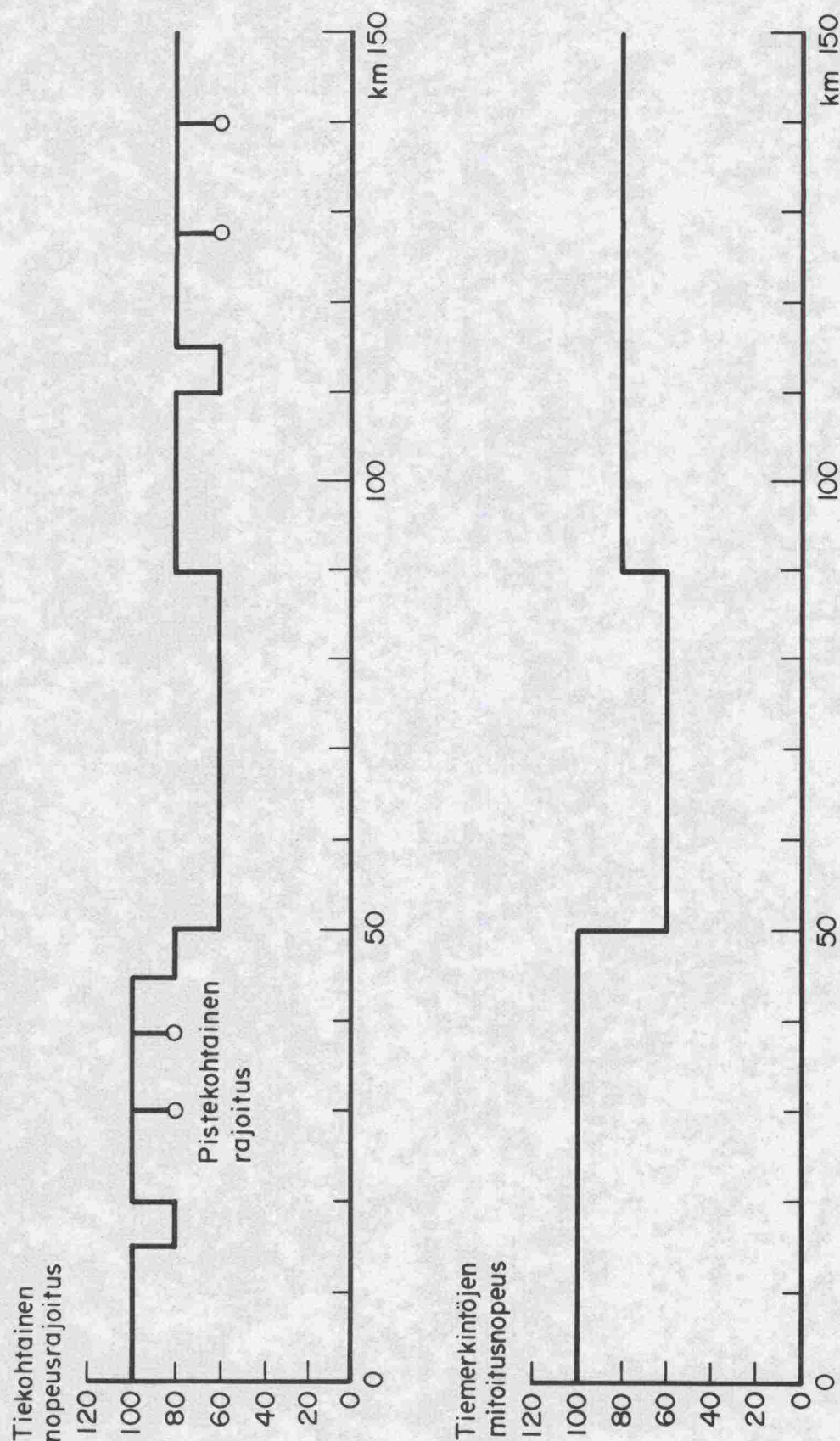
Kuva 25. Linja-autokaistan BUS -merkinnän mitoittaminen.

Ruudun koko 10 x 10 cm²

	LIIKENTEEN OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	Kl - 141 7.5.1982

Kuva 26. Tiemeraintöjen mitoitussnopeuden määrittäminen tiekohtaisten nopeusrajoitusten piiriin kuuluvalla tiellä.

	LIIKENTEE OHJAUS	C.5.1.3.2
	TIEMERKINNÄT	KL-141 7.5.1982

Kuva 27. Esimerkki pyöräliikenteen ohjauksesta pyörätien alkamis- ja päättymiskohdassa.

